

Askersunds kommun

Årsredovisning

2024

Askersunds
K O M M U N

Innehåll

Inledning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
Den kommunala koncernen.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	7
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	10
Måluppfyllelse.....	14
Balanskravsresultat.....	34
Väsentliga personalförhållanden.....	35
Förväntad utveckling.....	39
Finansiella rapporter.....	41
Resultaträkning.....	41
Balansräkning.....	42
Kassaflödesanalys.....	43
Noter.....	44
Driftredovisning.....	54
Investeringsredovisning.....	57
Nämnder.....	61
Verksamheter i bolag, förbund och gemensamma nämnder.....	61
Revisionsberättelse.....	65

2023-ett år som inte blev som planerat

Jag vill inleda med att tacka alla politiker och all personal i Askersunds kommun för det engagemang och det arbete som görs för att våra medborgare ska kunna ha möjlighet att ha en bra vardag.

Kvartalsrapporten hade ett negativt prognostiserat resultat på helåret på 13,5 miljoner kronor. Kommunfullmäktige gav i juni 2023 samtliga nämnder som prognostiserade med underskott i uppdrag att redovisa handlingsplaner för att minimera underskottet. Trots detta så ökade kostnader under året för vissa verksamheter. Därtill uppmärksammades bokslutpåverkande negativa poster vilket ytterligare försämrade resultatet. Kommunstyrelsen beslutade därför att införa ett generellt anställningsstopp samt återbesättningsprövning. Vidare fick kommundirektören i uppdrag att tillsammans med kommunledningsgruppen ta fram handlingsplaner för att minska underskottet och kostnaderna 2024. Det arbetet har inte resulterat i några konkreta åtgärder eller förbättringar av resultatet för 2023. Vi har i Askersunds kommun sedan ett antal år tillbaka genomfört stora investeringar i våra verksamhetslokaler och har i budgetarbetet tagit höjd för både ökade räntekostnader och avskrivningar.

Omvärldsfaktorer har tyvärr inneburit högre räntenivåer och ökade kostnader för pensioner. De ökade kostnader hade varit ett mindre problem om nämnderna inte hade redovisat stora underskott.

Sammantaget redovisar nämnderna underskott på nästan 35 miljoner varav den större delen är kopplad till höga kostnader för vissa verksamheter. Vi har inom flera områden fortfarande väldigt stora nettokostnadsavvikelser, dvs högre kostnader än statistiskt förväntat. Vad som ändå är en ljusning i horisonten är att det under året har påbörjats ett sedan länge efterlängtat och efterfrågat arbete med att analysera vari våra överkostnader består. Det finns tydliga indikationer på att det arbete som nu görs ger konkret resultat.

Det är svårt att dra några generella slutsatser baserat på uppföljningen av kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen kommenterar arbetet med målen i en skrivning som bifogas årsbokslutet. Vi kan konstatera att det finns en påtaglig förbättringspotential i målarbetet.

2023 var det över 100 barn som föddes i Askersunds kommun vilket är fler än föregående år.

Slutligen vill jag säga något om framtiden. Det har varit ett tungt år ur flera perspektiv men ibland behöver det bli sämre innan det blir bättre. Vi har arbetat mycket med att få ordning på både struktur och verksamhet och vi vet alla att det faktiskt bubblar lite mer när man rör om i en gryta. Den föränderliga värld vi lever i kommer framgent kräva ett konstant rörande och det behöver både politik och förvaltning vänja sig vid!

Caroline Dieker

Kommunstyrelsens ordförande (M)

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

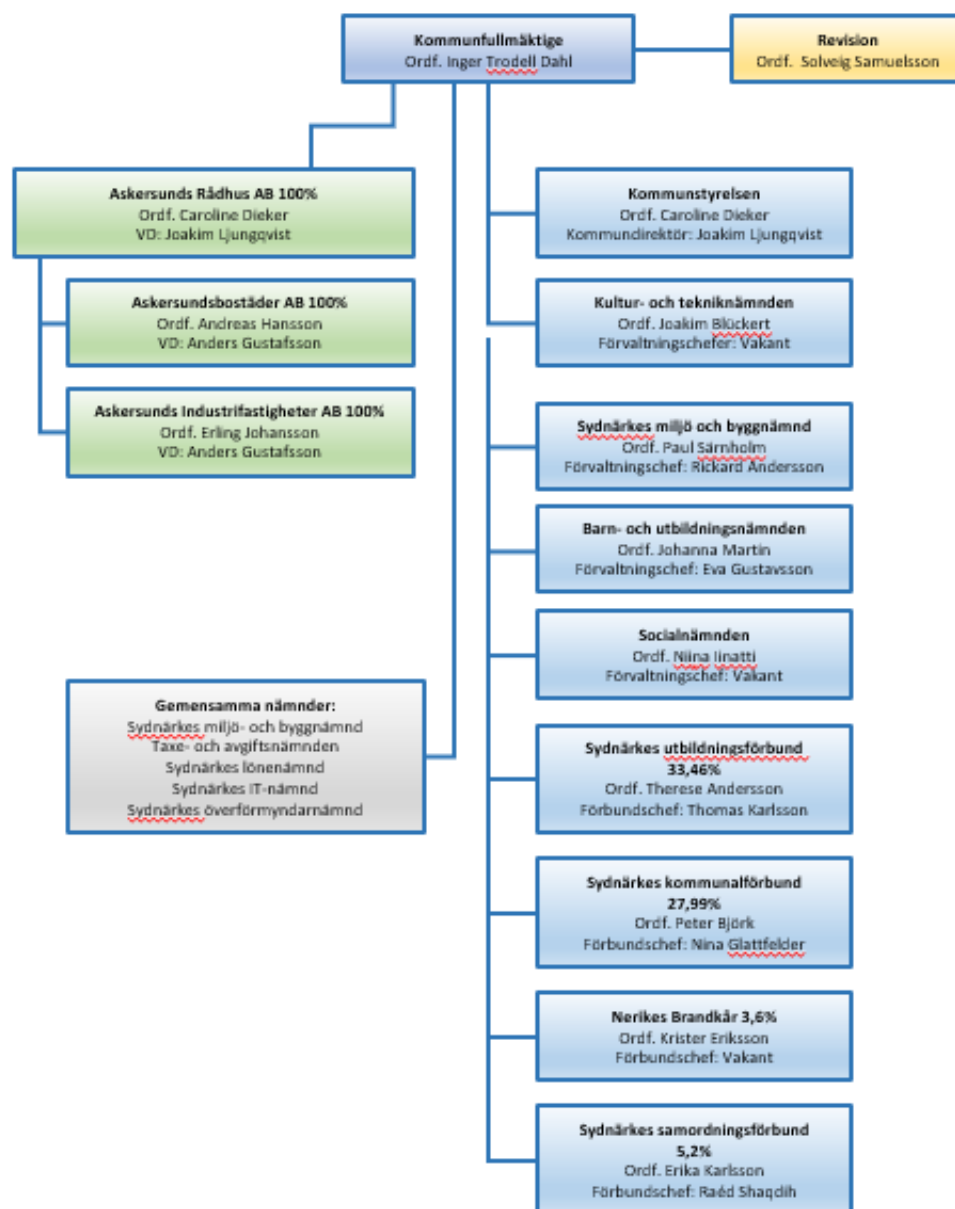
Fem år i sammandrag	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat (mkr)	-42,3	-24,3	12,9	23,9	8,6
Resultat före extraordinära poster (mkr)	-42,4	-19,1	12,9	23,9	8,6
Nettokostnadsandel (%)	102,9	101,3	98,3	96,7	98,7
Borgensåtaganden (mkr)	844	849	779	714	574
Långfristiga skulder (mkr)	916	874	721	586	502
Soliditet (exkl. pensionsskuld)	18	27	31	35	37
Soliditet (inkl. pensionsskuld)	8	14	18	18	17
Serverade matportioner:	775 000	791 000	786 000	750 000	760 000
Producerad mängd vatten (m³)	868 000	852 000	925 000	948 000	898 000
Antal bygglov	428	401	530	677	561
Antal personer med hemtjänst	456	446*	270	330	372
Antal personer i särskilt boende	112	112	114	111	103
Antal vuxna personer i gruppboende LSS	29	30	29	30	29
Antal personer med personlig assistans	11	9	10	10	7
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd	134	124	136	147	167
Placeringar dygn i familjehem	4 590	6 042*	8 675	8 207	7 266
Inskrivna barn i barnomsorgen (inkl. fritidshem)	857	877	873	901	907
Antal elever i skolan	1 156	1 135	1 136	1 151	1 172
Andelen elever med lägst betyg E i MA åk 9 (%)	74,8	84,2	78,6	87,8	74,1
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	188	199	192	208	190
Antal besök huvudbibliotek	94 303	81 071	96 784	58 484	85 151

*Obs! Från och med 2023 har kommunen tagit ett nytt grepp kring en mer hållbar statistikrapportering. Detta för att öka jämförbarheten över tid. Därför är inte 2023 och 2024 års statistik jämförbar med tidigare inrapporterad statistik i tabellen ovan eller i tabellerna på sid 8.

Fakta om Askersunds kommun			
Antal invånare 31 dec 2024	11 477	Skolor, antal	6
Landareal, km²	821	Förskolor, antal	13
Antal invånare per km²	14	Fritidshem, antal	8
Skatt kommunen	21:85	Serveringskök, antal	20
Skatt Askersund-Hammars församling	01:09	Bibliotek, antal	2
Skatt Lerbäck och Snavlunda församlingar	01:09	Grönytor, yta (hektar)	49
Mandatfördelning 2022–2026:		Parkeringsplatser, antal	1 050
Socialdemokraterna	10	Fritidsgårdar, antal	1
Moderaterna	8	Lekplatser, antal	48
Sverigedemokraterna	7	Idrottsplatser, antal	1
Centerpartiet	2	Turistbyråer, antal	1
Kristdemokraterna	2	Äldreboenden, antal	2
Vänsterpartiet	1	Vattenverk, producerande	4
Miljöpartiet	1	Pumpstationer, antal	73
Liberalerna	1	Reningsverk	5
Landsbygdspartiet oberoende	1	Dricksvattenledningar, km	267
Totalt	33	Spill- och dagvattenledning, km	316

2.2 Den kommunala koncernen 2024

Kommunfullmäktige är Askersunds kommuns högsta beslutandeorgan. Kommunen ger service inom en mängd olika verksamhetsområden. Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och de helägda bolagen. Därtill finns fyra kommunalförbund där Askersund ingår som medlem. Den mellankommunala samverkan i Sydnärke är väl utbyggd. Askersunds kommun ingår i inte mindre än fem gemensamma nämnder. Askersunds kommun ingår även i två avtalsreglerade verksamheter, arkivverksamhet och folkhälsofrämjandet. Kommunen har avtal med en förskola som bedrivs som föräldrakooperativ. I övrigt finns inga privata utförare av kommunal verksamhet inom Askersunds kommun. Bilden nedan beskriver samtliga nämnder, bolag och förbund som ingår i den kommunala koncernen.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

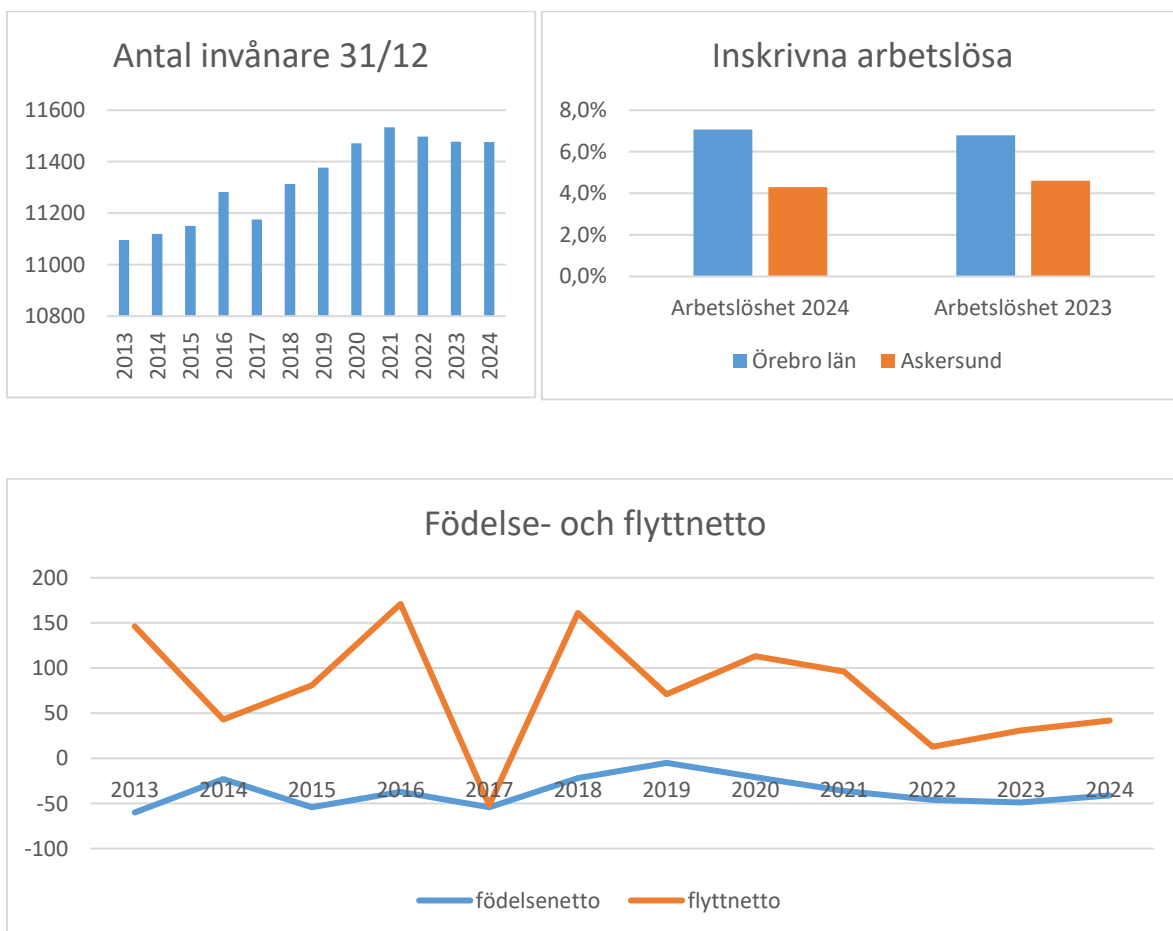
Antalet invånare

Vid årsskiftet hade kommunen 11 477 invånare. Det är 1 kommuninvånare färre än för ett år sedan. Under året har 567 personer flyttat in till kommunen och 527 har flyttat ut. Det innebär att kommunen har ett flyttningsöverskott på 40 personer som kan jämföras med föregående års flyttningsöverskott på 30 personer.

Antalet födda har ökat jämfört med året innan. Under 2024 föddes 96 barn i kommunen. Antalet avlidna invånare uppgick emellertid till 137 personer, vilket var 14 färre än 2023. Totalt uppgår födelseunderskottet till 41 personer 2024 mot 49 personer 2023.

Arbetslöshet

Arbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften har i princip under hela året varit länets andra lägsta. Per den sista december uppgick arbetslösheten till 4,3 % (4,6 %) inklusive personer i arbetsmarknadsåtgärder. Det är den näst lägsta arbetslösheten i länet, där siffran var 7,1 % (6,9 %), och under riksgenomsnittets 7,1 % (6,6 %). Andelen öppet arbetslösa var 2,3 % (2,4 %) i Askersund, vilket var 1,6 procentenheter lägre än i riket och 1,0 procentenheter lägre än länet.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Allmänt

Det är ett fortsatt osäkert säkerhetsläge i världen på grund av kriget i Ukraina och den pågående konflikten i mellanöstern vilket även fortsättningsvis kan komma att påverka ekonomin i världen och Sverige. Även om inflationen i landet är på väg åt rätt håll och Riksbanken har genomfört sänkningar av styrräntan under året så ligger kommunens pensionskostnader och finansiella kostnader på en mycket hög nivå. Det råder även en viss osäkerhet kring utvecklingen av energipriser i framtiden.

Askersunds kommun gjorde när budgeten för 2024 beslutades en helt annan bedömning av ränteutvecklingen än vad som blivit fallet under året. De negativa effekterna av inflation och ränta har fått stor påverkan på kommunens resultat för 2024. Inför budget 2025 har effekten beaktats att räntesänkningarna har en långsammare takt än vad som tidigare förutspåddes. I kommunstyrelsens resultat i bokslutet har en post på 12,5 mkr tagits med för att täcka upp för ett stort underskott i Sydnärkes Utbildningsförbund.

Därutöver har kommunen ett ärende hos Förvaltningsrätten avseende felaktig upphandling där Konkurrensverket gjort en anmälan och yrkat på att en sanktionsavgift om 3,2 mkr ska utdömas. Denna avgift är inte beaktad i årsbokslutet. I februari 2025 nåddes kommunen av beskedet att Förvaltningsrätten inte bifaller Konkurrensverkets anmälan. Konkurrensverket har överklagat domen till Kammarrätten.

Barnomsorg

Nettokostnaden har ökat med 7,5 % jämfört med föregående år varav drygt 2,5 % beror på ökade arbetsgivaravgifter. Övriga nettokostnadsökningen beror på löneökningar och högre lokalkostnader för fritidshem på grund av nya lokaler vid Närlundaskolan. Antalet barn i förskola och fritidshem var lägre än föregående år vid mättidpunkten den 15:e oktober. Antalet barn per barngrupp i förskolan ligger på samma nivå som 2023.

I juni 2024 hade Hammars skola invigning för de nyrenoverade skol- och fritidshemslokalerna.

I december blev nya Mosippan förskola i Åsbro klar. Vårdnadshavare, barn och medarbetare flyttade in i förskolan i januari 2025. Under 2024 påbörjades byggnation av Solberga förskola som beräknas vara klar för inflyttning i april/ maj 2025.

	2024	2023	2022
Nettokostnad (tkr)	97 514	90 714	84 628
Barn i förskola	477	486	476
Barn i fritidshem	380	395	391

Grundskola

Nettokostnaden har ökat i verksamheten med 9,6 % från föregående år. Ökningen beror förutom på en högre arbetsgivaravgift även på högre lokalkostnader främst för nya lokaler vid Närlundaskolan. Övriga kostnader ligger väl med löne- och prisökningarna.

Antalet grundskoleelever ligger högre än föregående år medan antalet barn i anpassad grundskola ligger kvar på samma nivå som 2023.

	2024	2023	2022
Nettokostnad (tkr)	139 511	127 348	114 950
Antal elever	1 156	1 135	1 174

Vård och omsorg

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att förtydliga den ekonomiska processen samt öka effektiviteten inom bemanningsplanering. En utbildning inom området bemanningsekonomi har genomförts för samtliga chefer, bemanningsplanerare och schemaläggare med målbilden att uppnå en mer effektiv bemanningsplanering.

I hemtjänstens uppdrag har antalet brukare ökat kontinuerlig över tid likaså antalet vårdplaneringar i utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunalt ansvar samt biståndsbedömda insatser. De senaste fem åren har det genomsnittliga antalet individer med hemtjänstinsats per månad ökat från 357 individer år 2018 till 456 individer år 2024

Nettokostnaden för vård och omsorg har inte ökat jämfört med 2023 vilket tyder på att det effektiviseringsarbete som nämnden givit uppdrag om har haft betydelse för årets ekonomiska utfall.

	2024	2023	2022
Nettokostnad (tkr)	195 636	195 788	176 657
Antal med hemtjänst	456	446	429
Beviljade timmar hemtjänst i oktober	95 077*	90 782	87 424
Antal i särskilt boende	112	112	114

*planerade timmar 2024

Individ- och familjeomsorg

Kostnaderna för individ- och familjeomsorgen har ökat med 17,1 % främst beroende på högre kostnader för vård av unga och barn på HVB-hem eller familjehem. Även kostnaderna för institutionsvård för vuxna har ökat kraftigt 2024 jämfört med året innan.

	2024	2023	2022
Nettokostnad (tkr)	22 139	18 913	21 639
Inst. placeringar dygn	760	709	614
Familjehem dygn	4 590	6 042	8 673
Hushåll ekon. bistånd	134	124	136
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd 18-25 år mer än 3 mån	7	15	12

Funktionsstöd

Kostnaderna för LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har minskat med 2,0 % under 2024. Främst beroende på högre intäkter för assistansärenden som till stora delar kan hänföras till historiska ersättningar från Försäkringskassan.

	2024	2023	2022
Nettokostnad (tkr)	55 977	57 116	52 227
Antal i gruppboende	29	30	30
Antal med pers. ass.	11	9	10

Vatten- och avlopp

VA-verksamhetens resultat landar på ett underskott och medför att fordran på abonnenterna ökar med 315 tkr. Efter årets reglering med 573 tkr. Verksamheten har som föregående år påverkats av högre priser kopplade till flertalet av de tjänster och förbrukningsvaror man använder, exempelvis ledningsmaterial, kemikalier och el samt att kostnad för slamtransporter är fortsatt höga.

	2024	2023	2022
Intäkter (tkr)	43 680	40 116	38 165
Kostnadstäckningsgrad %	99,284	100,94	104,22
Produc. vattenmängd m³	868 000	860 500	925 000

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Bolagsstyrning

Styrning av de kommunala bolagen sker främst genom ägardirektiv och bolagsordning. Kommunfullmäktige utser styrelse och deltar med stämooombud vid den årliga bolagsstämman.

Kommunfullmäktige har under 2024 inte bedrivit någon målstyrning gentemot de egna bolagen.

Budget med plan

I kommunens budgetprocess ska kommunfullmäktige fatta beslut i juni om nämndernas driftramar, investeringsbudget, övergripande strategier och mål. Därefter ska nämnderna utifrån de givna ramarna ta beslut senast i december om verksamhetsplan och mål. Nämnderna ska i verksamhetsplanen beskriva hur de kan verka för att fullmäktiges mål uppfylls men också sätta egna mål för verksamheten. Förändras de ekonomiska förutsättningarna i större omfattning under hösten kan fullmäktige besluta om en ändringsbudget i november. I budgeten beskrivs även anslagsbindningen samt hur budgeten ska följas upp.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen bedriver sin uppsiktsplikt främst genom intern kontroll men även genom regelbunden ekonomisk uppföljning. En gång per år bjuds nämnderna, bolagen, de största kommunalförbunden och gemensamma nämnderna in till kommunstyrelsen så att diskussioner kan föras kring både ekonomi och verksamhet. Ekonomisk uppföljning görs vid sex tillfällen under året.

Intern kontroll av nämnderna bedrivs i enlighet med den policy som fullmäktige beslutat och de riktlinjer som kommunstyrelsen beslutat om. Däremot sker ingen intern kontroll av bolagen från kommunstyrelsens del.

2.6 God ekonomisk hushållning

Finansiell analys av kommunen

Askersunds kommun redovisade 2024 ett negativt resultat på -42,3 mkr mot -24,3 mkr år 2023. Investeringsvolymen uppgick till 136 mkr, vilket är 86 mkr mindre än 2023 och 11 mkr lägre än budgeterat. Självfinansieringen av investeringarna uppgick till 8,6 % avseende enbart de skattefinansierade investeringarna. Inkluderas den affärsmässiga delen är finansieringsgraden 13,6 %.

Modell för finansiell analys

Askersunds kommun använder sig av en speciell modell för att analysera kommunens resultat, riskförhållanden, kapacitetsutveckling samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Detta utgör ett underlag för att bedöma huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

Modellen bygger på fyra områden: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden? I detta avsnitt belyses även investeringarna.

Kapacitet

Vilken kapacitet eller förmåga har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Ju svagare kapacitet desto sämre förmåga att klara av framtida ekonomiska problem.

Risk

Finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Här analyseras kommunens pensionsskuld och finansiella åtaganden.

Kontroll

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 5,3 % mellan 2023 och 2024, medan skatteintäkter inklusive den kommunalekonomiska utjämningen ökade med 3,7 %. Finansnettot blev sämre än föregående år med 30,7 mkr vilket är 10,2 mkr sämre.

Skatte- och nettokostnadsutveckling			
Förändring i %	2024	2023	2022
Skatteintäktsutveckling	3,7	5,3	5,3
Nettokostnadsutveckling	5,3	7,3	6,3

Kommunens resultat uppgick 2024 till -42,3 mkr. Detta är 18,0 mkr sämre än år 2023. Jämför man med budget är resultatet 46,2 mkr sämre än planerat. Nämndernas samlade resultat uppgick till - 24,3 mkr vid årets slut. Finansförvaltningen redovisar också ett underskott på -21,9 mkr främst beroende på att pensionskostnaderna och finansiella kostnaderna ligger avsevärt över det budgeterade. Finansnettot har en negativ avvikelse ifrån budget med ca -20,9 mkr och skatteintäkter/utjämning och generella statsbidrag avviker positivt från budget med 20,9 mkr.

Årets resultat			
	2024	2023	2022
Årets resultat i tkr	-42 281	-24 345	12 911
- varav facknämnder	-24 272	-34 734	-22 574
- varav finanssen	-21 916	6 119	21 018
Årets resultat/skatter, %	-5,1	-3,0	1,7

Årets resultat i förhållande till skatter inklusive kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag uppgår till -5,1 %, vilket ska jämföras med den nivå som man allmänt brukar beteckna som god ekonomisk hushållning om 2 %. Ett sådant resultat förbättrar normalt sett utrymmet för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym. Av tabellen ovan framgår att det är både finansförvaltningen och facknämnderna som svarar för det negativa av resultatet.

Driftkostnadsandel			
Procentandel	2024	2023	2022
Verksamhetens nettokostnad	91,8	92,2	92,2
Avskrivningar	7,3	6,6	5,6
Finansnettoandel	3,7	2,6	0,5
Driftkostnadsandel	102,9	101,3	98,3

För att uppnå och även behålla en god ekonomisk hushållning gäller att hålla en balans mellan kostnader och intäkter. För att belysa denna balans används driftkostnadsandelen. Denna mäter samtliga löpande kostnader inklusive finansnettot och relaterar detta till skatter och bidrag för den kommunalekonomiska utjämningen. Ligger driftkostnadsandelen under 100 % har kommunen en balans mellan kostnader och intäkter. För att uppnå en god ekonomisk hushållning bör måttet understiga 98 %.

Nettot av verksamhetens kostnader och intäkter ianspråk tog 91,8 % av skatteintäkterna och de generella statsbidragen 2024. Avskrivningarna stod för 7,3 % och finansnettot för 3,7 %. Det är inte en tillräckligt bra nivå och betydligt sämre jämfört med 2023 och 2022. Totalt tog kommunens nettokostnader inklusive finansnetto i anspråk 102,9 % av skatteintäkterna. Det innebär att kommunen inte lever upp till det långsiktiga målet om en god ekonomisk hushållning.

Årets investeringar			
	2024	2023	2022
Investeringsvolym, mkr	135,9	228,4	202,0
Investeringar/bruttokostnader %	13,8	23,7	22,0
Nettoinvesteringar/avskrivningar %	223	434	473

Askersunds kommuns investeringsvolym uppgick till 135,9 mkr under 2024. Detta är en volym som är avsevärt lägre än föregående år. I förhållande till budgeten 2024 har 11 mkr ej investerats. I relation till kommunens bruttokostnad investerade kommunen 13,8 % vilket är en hög nivå. De senaste årens höga investeringsnivåer på grund av större strategiska investeringar kan endast hållas under några enstaka år. I jämförelse med andra kommuner i Sverige är 5–6 % en normal nivå.

I förhållande till avskrivningarna ligger kommunen fortfarande på en hög nivå, 223 %.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna i %			
Procent	2024	2023	2022
Skattefinansieringsgrad av de totala investeringarna	13,6	12,4	27,5
Skattefinansieringsgrad exkl. taxe-kollektivens investeringar	8,6	9,4	26,2

Detta mått mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som finns kvar när den löpande driften är finansierad. Är måttet 100 % eller över kan således kommunen betala alla investeringar med egna medel och behöver inte låna. Detta innebär att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Försämringen mellan 2022 och 2024 beror på den höga investeringsvolymen och det svaga resultatet.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsberedskap och handlingsutrymme. Måttet visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats av eget kapital. Ju högre soliditet, desto bättre finansiellt handlingsutrymme. Soliditeten ligger på en något lägre nivå än 2023 beroende på att nettoinvesteringarna ökade och det egna kapitalet minskade.

Soliditet			
Procent	2024	2023	2022
Soliditet	18,0	20,7	31,4
Soliditet jmf kommungruppen 10 000 - 14 999 inv.	45,2	46,8	47,3
Tillgångsförändring, mkr	56,9	165,5	188,8
Förändring av eget kapital, mkr	-42,3	-24,3	12,9
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	8,4	11,0	17,8

För att även belysa kommunens totala skuldåtagande avseende pensioner kan pensionsförpliktelserna inom linjen räknas med. Soliditeten uppgår då till 8,4 %, vilket är en försämring med 2,6 procentenheter. Försämringen beror på att ansvarsförbindelsen avseende pensioner minskat mindre än tillgångarna ökat i andel av det egna kapitalet.

Skuldsättningsgrad			
Procent	2024	2023	2022
Total skuldsättningsgrad	318	262	219
varav avsättningsgrad pensioner	30	21	16
- varav långfristig skuldsättningsgrad	264	216	165
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	53	46	38

Kommunens egna kapital har till 318 % finansierats med främmande kapital. Detta mått kallas skuldsättningsgrad.

Vid årsskiftet 2024/2025 var 87,5 % av kommunens skulder långfristiga, vilket innebär att de faller till betalning om ett år eller senare. De kortfristiga skulderna ligger högre än 2023. Kortfristiga skulderna ska betalas inom ett år. Merparten av skulderna förfaller dock till betalning betydligt snabbare än så, ofta inom en månad. En stor del av de kortfristiga skulderna består av övertids- och semesterlöneskuld som uppgår till ca 32 mkr.

Askersunds kommuns skattesats uppgår till 21,85 kr per skattekrona vilket är 15 öre lägre än den genomsnittliga skattesatsen i länet. Den totala utdebiteringen inklusive skatt till regionen är 34,15 % av den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Kommunalskatt			
	2024	2023	2022
Askersund	21,85	21,85	21,85
Örebro län	22,00	22,00	21,96
Riket	21,69	21,67	21,67

Risk-kontroll

Kommunens kassalikviditet har under det senaste året försvagats och ligger på en förhållandevis låg nivå beroende på den stora investeringsvolymen och det svaga resultatet. Tittar man på balanslikviditeten har den försämrats och ligger på en nivå om ca 82 %. Detta innebär dock att kommunen på kort- och medellång sikt behöver nogsamt följa kassaflödet för att möta betalningstoppar.

Likviditet ur ett riskperspektiv			
	2024	2023	2022
Kassalikviditet, %	7,3	5,0	7,7
Balanslikviditet, %	82,0	86,2	101,4
Likvida medel, mkr	13,9	9,3	10,3
Rörelsekapital, mkr	-34,5	-25,7	2,3

Kommunkoncernen har sedan 2015 säkrat upp med en kreditförsäkran om 20 mkr att nyttja om så behövs. I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla skulder och finansiella tillgångar som kommunen beräknas omsätta på medellång sikt, 10–20 år. Detta speglar den handlingsberedskap som ligger mellan soliditetsmålet och likviditetsmåten.

Finansiella nettotillgångar			
Mkr	2024	2023	2022
Omsättningstillgångar+ finans. anl.tillgångar	337,3	340,2	346,5
Kort- och långfristiga skulder	-1 539,6	-1 462,8	-956,3
Netto	-1 202,3	-1 122,6	-609,8

Underskottet i de finansiella nettotillgångarna ökar vilket kan förklaras av lägre likviditet och fler långfristiga lån. Den stora förändringen mellan åren kan också förklaras genom förändrade redovisningsprinciper avseende finansiell leasing.

Kommunens totala pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgick vid årsskiftet till 341,8 mkr. 62 % av dessa avser åtaganden intjänade före 1998-01-01. Denna del redovisas inte i balansräkningen enligt kommunal redovisningslag utan återfinns i ansvarsförbindelsen. Pensionsutbetalningarna avseende ansvarsförbindelsen uppgår till knappt 15 mkr under 2024 och kommer framöver att minska medan den avgiftsbestämda ålderspensionen förväntas öka kraftigt. För att möta dessa utbetalningar har kommunen, i begränsad omfattning dock, avsatt medel för detta åtagande. Vid årsskiftet hade kommunen ca 24 mkr placerade. Resterande del har kommunen använt till investeringar för att hålla nere låneskulden.

Pensionsåtagande			
Mkr	2024	2023	2022
Förmånsbestämd del	40,5	32,5	23,0
Pensionsavsättning	108,6	86,1	69,1
Ansvarsförbindelse	192,7	190,2	189,5
Summa	341,8	308,8	281,6

Placeringar i mkr	
Total pensionsskuld	-192,7
DDB AO Cykliska SFB Garantum	1,5
AO 3192 Europeiska värdebolag	5,0
AIO 280603 Globala värdebolag ESG, Nordea	4,6
Danske bank S2059	5,1
Structurinvest förnyelsebar energi AIO 2523	4,0
AIO4652 Sverige tillväxt, Nordea	1,1
Carnegie Global, Lannebo corporate bond	1,0
Garantum DDB AO Cykliska bolag AIO4242	1,0
Likviditet i depå	1,1
Nedskrivning till 90 % av nominellt värde	-0,5
Summa	23,9
Återlån	-168,8

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

Genom att ha en bra prognossäkerhet ges kommunen bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar som sker under året. Har man en prognossäkerhet under 1 % av kostnadsomslutningen är det att betrakta som en god prognossäkerhet. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll, avvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Nämndernas utfall hamnade på -24,2 mkr i bokslut 2022. Detta är ca 2,0 mkr eller 0,9 % sämre än nämndernas prognos upprättad i delårsbokslutet 2024. Nämndernas prognoser utifrån ett helårsperspektiv hade därmed en tillräckligt hög precision avseende den löpande verksamheten.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden uppgår till 844 mkr. Det är 5 mkr lägre än år 2023. Minskningen beror främst på att kommunens borgensåtagande för BRA Fastigheter AB har förfallit. Huvuddelen av åtagandena (89,8 %) avser kommunens tre helägda företag, nämligen Askersunds Rådhus AB (20 mkr), Askersunds bostäder AB (563 mkr) och Askersunds Industrifastigheter AB (176 mkr). Risken för att kommunen ska infria borgensåtagandena bedöms vara mycket liten.

Sammanställd redovisning

Balansomslutningen uppgår till 2 606,9 mkr (2 626,7). Anläggningstillgångarna har ökat med 5,7 mkr och de långfristiga skulderna har ökat med 88,9 mkr. Soliditeten har försämrats till 3,5 %.

Koncernens resultat i tkr	
Askersunds kommun	-42 281
Askersundsbostäder AB	-8 768
Askersunds Industrifastigheter AB	-2 015
Askersunds Rådhus AB	-951
Sydnärkes Kommunalförbund	0
Sydnärkes Utbildningsförbund (Askersunds andel)	-12 537
Avgår resultat inom koncernen	-22 040
Resultat	-88 592

Måluppfyllelse

Nedan redovisas kommunens mål och måluppfyllelse för 2023.

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Finansiella mål om god ekonomisk hushållning

Mål 1: Askersunds kommun ska efter reviderat budgetbeslut redovisa ett resultat på 3 908 tkr för 2024.

Mått/metod: Kommunens samlade överskott eller underskott ligger till grund för om målet anses uppfyllt eller ej.

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Kommuns resultat 2023-12-31, mkr	3,9	-42,3	↓

Mål 2: Självfinansieringsgraden av investeringar inom skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.

Mått/metod: Planerad nyupplåning per år enligt kassaflödesrapporten i budgetdokumentet ska inte överskridas

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Planerad nyupplåning, mkr	85	85	↑

En attraktiv arbetsgivare och en god arbetsmiljö

Mål 3: Sjukskrivningstalen bland kommunens medarbetare ska i de fall de är höga nå en rimlig nivå.

Mått/metod: Sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet. Nämnderna ska själva sätta mål utifrån vad som är en rimlig nivå på sjukfrånvaron.

	Mål 2024	Utfall 2024-12-31	Målupp- fyllelse
Socialnämnden	7,0	10,7	↑
Barn- och utbildningsnämnden	<5,0	7,25	↑
Kommunstyrelsen exkl AME	<5,0	2,12	↑
Kultur- och tekniknämnden:	6,0	7,50	↑
Tekniska förvaltningen			
Kultur, evenemang och fritid	4,5	1,60	↑
Sydnärkes miljö- och byggnämnd	6,0	8,21	↓

Kommentar:

Av kommunens 6 förvaltningar har endast 2 st. haft en lägre sjukfrånvaro än den egna målsättningen. Det är kommunledningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid. Övriga förvaltningar har en högre sjukfrånvaro än den egna målsättningen. **Totalt har kommunen en något högre sjukfrånvaro (8,70%) än föregående år (8,50%).**

Mål 4: Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och personalen ska känna delaktighet och ha rådighet i att skapa en god arbetsmiljö.

Mått/metod: Enkätmodell för hållbart medarbetarengagemang. (SKR och RKA)

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
HME-resultat, index	80	>78	↑

Kommentar:

Av kommunens 6 förvaltningar var det socialförvaltningen, tekniska förvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid som hade ett bättre utfall än de för nämnderna individuellt satta målen. Totalt för kommunen blev utfallet index 78 vilket var en enhet högre än föregående år.

Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter

Mål 5: Kommunen använder sina resurser effektivt och har en hög kvalitet i sina verksamheter.

Mått/metod: Nämnderna definierar själva vilka effektivitetsmått och kvalitetsmått som ska användas

Kultur- och tekniknämndens tekniska förvaltning, skattekollektivet

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Antal kvm gräsyta som finklipps	<408 400 kvm	408 300 kvm	→

Kommentar till måluppfyllelse: En marginell minskning har skett i samband med ombyggnation av lekplats i Olshammar.

Kultur- och tekniknämndens tekniska förvaltning, avgiftskollektivet

För att kommunen ska försäkra sig om en VA-försörjning för framtiden krävs en ökad förnyelsetakt av ledningsnät och verk i enlighet med en väl utarbetad förnyelseplan. En god status på systemet är nödvändigt och med det en minskad medelålder på infrastrukturen. För att uppnå en verkligt robust försörjning av vatten och avlopp behöver användningen av tilldelade medel öka

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Upparbetad investeringsbudget VA	90%	90%	↑

Kommentar till måluppfyllelse: I och med att avdelningens två enhetschefer är på plats är förutsättningarna att upparbeta beslutat investeringsbudget goda.

Kultur- och tekniknämnden, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Öppettid per bibliotek och vecka exkl. skolbibliotek och mobil verksamhet, bemannat antal timmar per vecka	38	38	
Öppettid för reception/café/personligt bemötande/värdskap i Sjöängen antal timmar per vecka	15	10-15	

Kommentar/Analys (av utfallet): För "Öppettid för reception" är målet delvis uppfylls under året men annan verksamhet har behövts prioriteras.

Barn och utbildningsnämnden

	Mål 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Effektivitetsindex för förskola ska ligga på medel i jämförelse med liknande kommuner, <i>utfallet avser 2023.</i>	49	24	-	

Kommentar/Analys: Förskolan har ökat effektivitetsindexet mot föregående år då indexet låg på 19. Medel för liknande är kommun ligger på 48,5. **Observera utfallet avser 2023. Utfallet för 2024 presenteras sommaren 2025.**

	Mål 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Effektivitetsindex för grundskola ska ligga på medel i jämförelse med liknande kommuner, <i>utfallet avser 2023.</i>	45	32	-	

Kommentar/Analys: Skolan har ökat effektivitetsindexet mot föregående år då det låg på 21. Medel för liknande kommun ligger på 45. **Observera utfallet avser 2023. Utfallet för 2024 presenteras sommaren 2025.**

Socialnämnden

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Brukartiden i hemtjänsten ska ligga på en resurseffektiv nivå.	65%	73%	

Kommentar/Analys: Av ovanstående utfall avser 44,44% direkt tid och 28,7% indirekt tid 2024. Övrig tid som är svårplanerad är schemaläggning med anledning av rätten till heltid dvs man har tillgängliga resurser under delar av dagen, brukaren avböjer inte planerade besök, sjukhusvistelser och troligen andra orsaker.

Målet är att den direkta tiden är så stor del som möjligt av den totala arbetstiden och den indirekta tiden bör hållas till ett minimum utan att det påverkar kvaliteten. Direkt tid i en väl fungerande verksamhet anses utgöra 60-75% av den totala arbetstiden.

Den uppmätta direkta tiden är relativt låg och orsakerna bör analyseras. Effekterna av den låga direkta tiden kan innebära att brukarna/medborgarna får mindre tid för omsorgsinsatser och det kan påverka kvaliteten negativt. Den kan också påverka personalens upplevelse av att inte hinna med då de indirekta uppgifterna tar för mycket tid. Låg direkt tid kan också innebära att resurser inte användas optimalt vilket kan påverka ekonomin negativt.

Fortsatta effektiviseringsbehov finns och resultatet från kostnad per brukare kommer att ligga till grund för det fortsatta effektiviseringsarbetet inom upphemtjänstens uppdrag.

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Egenkontroller utförs enligt rutin	100%	100%	

Kommentar/Analys: Målinriktat arbete inom området i samspel med förenklad administrering och stabilitet inom chefsuppgifterna har lett till måluppfyllelse.

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel personer på särskilt boende som upplever att personalen alltid/oftast tar hänsyn till brukarens önskemål om hur hjälpen ska utföras	85%	61%	
Andel personer på särskilt boende som är ganska/mycket nöjda med sitt boende.	85%	66%	
Andel personer på särskilt boende som är nöjd/mycket nöjd med de aktiviteter som erbjuds på sitt boende	65%	41%	
Andel personer med hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras	89%	83%	
Andel personer med hemtjänst som är ganska/mycket nöjda med hemtjänsten	85%	88%	

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel brukare som trivs på sin dagliga verksamhet utifrån LSS	70%	88%	↑
Andel brukare inom daglig verksamhet LSS som får bestämma om saker som är viktiga	70%	58%	↓
Andel brukare som känner sig trygg med personalen hemma - gruppbostad	70%	55%	↓

Kommentar/Analys

Måluppfyllelsen är låg inom samtliga områden utom inom hemtjänst och inom daglig verksamhet där resultaten överträffar målen. Inom särskilt boende är måluppfyllelsen låg och det finns resultat som sticker ut nationellt. Arbetet pågår och har pågått under 2024 med att komma till rätta med rutiner, kultur, sjukfrånvaro och personalomsättning.

En hög korttidssjukfrånvaro och hög personalomsättning påverkar kontinuiteten och kvaliteten i verksamheten. Med frekventa personalbyten, när det brister i förutsägbarheten, kan det skapa upplevelsen av otrygghet och därmed påverka helhetsintrycket av insatserna inom särskilt boende. Anhöriga delar troligen den upplevelsen. Arbetet med åtgärder fortgår.

Inom LSS och daglig verksamhet är upplevelsen att vara på daglig verksamhet god. Medan upplevelsen av att kunna påverka, ha inflytande över saker som känns viktiga har låga värden. Upplevelsen av trygghet med personalen i sin egen bostad – gruppbostad behöver uppmärksammas.

Handlingsplan är upprättad inom LSS och hanteras på APT.

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Utbildning

Mål 6: Alla barn ska nå kunskapsmålen.

Mått/metod: Behörighet till gymnasiet. Behörigheten ska inte jämföras med föregående årskurs utan jämförs med årskullens resultat historiskt. Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Adressering: Barn- och utbildningsnämnden

KF:s mål	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Andel behöriga elever till yrkesprogram på gymnasiet, %.	100 %	72,9%	↓

Kommentar/Analys

26 elever saknade ett eller flera kärnämnen. Fyra elever hade 0 meritpoäng. Detta är lägre än föregående år då andelen behöriga var 79,2%.

Bland annat har identifierats utvecklingsbehov vad gäller pedagogiskt ledarskap, utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet, särskilt stöd, ledarskap i klassrummet och utveckling av undervisningen. Skolans arbete skall utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet. Här behöver utvecklas hur man systematiskt arbetar med detta på varje enhet. Flera insatser har påbörjats både på skolorna samt förvaltningsövergripande för att utveckla, det pedagogiska ledarskapet att utveckla undervisningen och att skapa en gemensam utvecklingsorganisation för systematik med mål att öka måluppfyllelsen.

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige läsförståelse i årskurs 2

Uppdrag från fullmäktige	Mål 2024	Utfall 2024	Mål uppfyllelse
Målbeskrivning. Läsförståelse årskurs 2. I %	100 %	72%	

Mått/metod: Bedömningsstöd svenska, utvalda delar

Kommentar/Analys

Läsmålet ligger lågt på 72 procent klarar läsmålet i årskurs 2. År 2022 var utfallet 85,0 procent 2023 71 procent. Läsförståelsen i åk 2 ligger på ungefär samma nivå som föregående läsår och målet är inte nått. Förvaltningen har uppmärksammat brister inom flera områden band annat åtgärdsprogram och i metoder och arbetssätt för att nå läsförståelse. Förvaltningen har därför initierat en forskningsbaserad metod, RTI, som har påbörjats att implementeras i skolorna. Närlundaskolan är först ut med implementering av metoden. Utvecklingsledare presentera detta för nämnden under våren. Arbetet med detta kommer fortsätta. Aktiviteter är planerade under hösten 2024 för att få effekt på undervisningen, förvaltningen följer arbetet och målnuppfyllelsen på varje skola.

Barn- och utbildningsnämnden har fått i uppdrag att redovisa progression och målnuppfyllelse för utvalda årskurser.

Sammanfattning

Analys av resultat och läroplanernas uppfyllelse redovisas för nämnden i systematisk kvalitetsrapport i oktober utifrån Barn och utbildningsnämndens årshjul. Varje skola/ enhet arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet och rapportera detta till nämnd en gång per år.

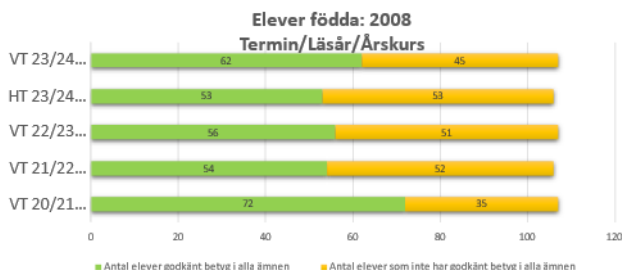
Nedan följer en kort analys av åk 9 resultat/ behörighet till gymnasiet jämfört med årskullens resultat historiskt. I avgångsklass i årskurs 9 hade 72,9 procent behörighet till gymnasiet. Av 106 elever var 80 elever behöriga till ett yrkesprogram. Det vill säga 26 elever saknade ett eller flera kärnämnen (fyra elever hade 0 meritpoäng). Några elever valde att inte söka till gymnasiet trots att de hade behörighet.

ÅK9 läsår 2023/2024 Betyg

Antal/ andel godkända och inte godkända i alla ämnen elever åk 9

Sjöängsskolan

Födda: 2008 Termin/Läsår/ Årskurs	Antal elever	Antal elever godkänt betyg i alla ämnen	Andel elever godkänt betyg i alla ämnen	Antal elever som inte har godkänt betyg i alla ämnen	Andel elever som inte har godkänt betyg i alla ämnen
VT 20/21 åk 6	107	72	67,3%	35	32,7%
VT 21/22 åk 7	106	54	50,9%	52	49,1%
VT 22/23 åk 8	107	56	52,3%	51	47,7%
HT 23/24 åk 9	106	53	50,0%	53	50,0%
VT 23/24 åk 9	107	62	57,9%	45	42,1%

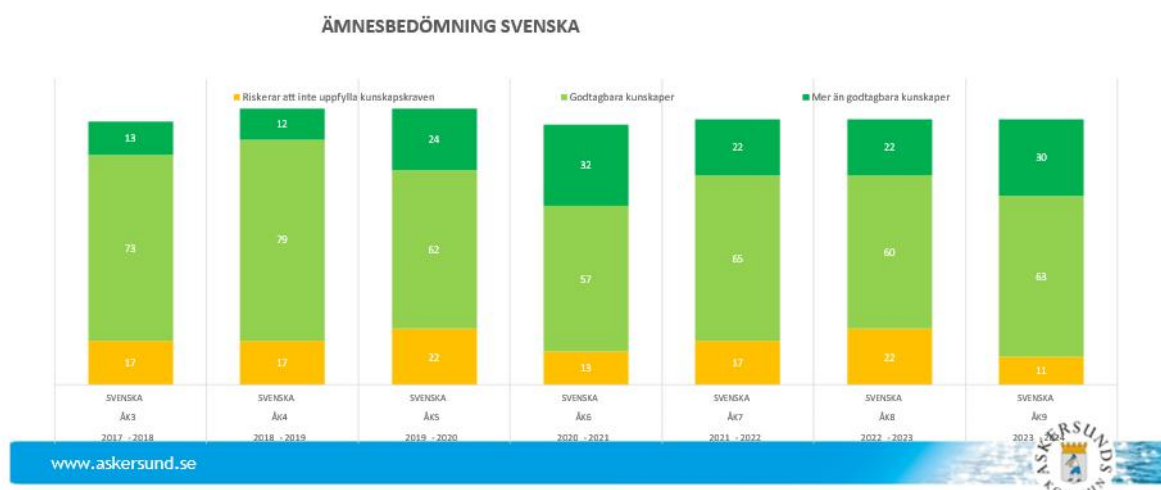

Vad gäller betyg Så kan vi konstatera att årskullen i årskurs 6 hade 72 elever som hade godkänt i alla ämnen och 35 elever som inte hade godkänt i alla ämnen. I årskurs 7 så blev det färre elever som hade godkänt i alla ämnen, 54 elever, medan 52 inte hade godkänt i alla ämnen. Betygen för den här årskursen fortsätter att vara låga även i årskurs 8 och hösten åk 9. Under våren 2024 sker en förbättring av betygen med 57,9 procent som hade godkänt betyg i alla ämnen.

Saker som påverkar resultatet är bland annat måendet hos flera elever som har påverkat närvaro och deltagande i undervisningen. Det finns skillnader i betyg mellan pojkar där flickor generellt har högre betyg. Det finns dock undantag på klassnivå där flickornas frånvaro är mycket hög. Ett samband kan ses vad gäller låg kunskapsnivå och hög frånvaro.

Nedan bedömning i svenska historiskt för årskullen

Åk 9 VT 2024, svenska

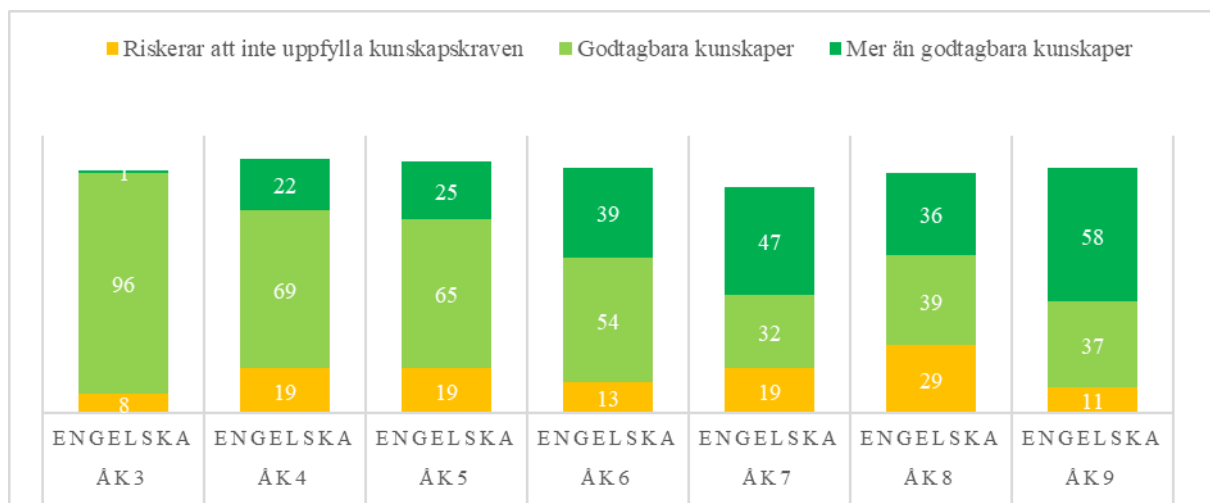

Antalet elever som riskerade att inte uppnå kunskapskraven var något lägre i årskurs 9 mot årskurs 3. Trenden är att fler har mer än godtagbara kunskaper i årskurs 9 än i årskurs 3. Antalet som riskerade att inte nå godtagbara kunskapskraven har pendlat mellan 13 till 22 elever och i årskurs 9 på 11 elever. Elever som har godtagbara kunskaper har legat på ungefär samma nivå under högstadietiden. I den här statistiken kan vi inte se vilka elever som finns i de olika grupperna. Om det är samma elever som inte når godtagbara kunskaper. Tidiga insatser, det kompensatoriska uppdraget, deltagande i skolans fritidshems utbildning är av stor vikt för bättre måluppfyllelse.

Ett forskarteam från Lund har i en studie kommit fram till att låga kunskaper i svenska leder till sämre skolresultat. Orsakerna är i kombination med faktorer som föräldrarnas låga utbildningsnivå, skolans elevsammansättning och icke-deltagande i skolans fritidsverksamhet som risken ökar för eleven.¹

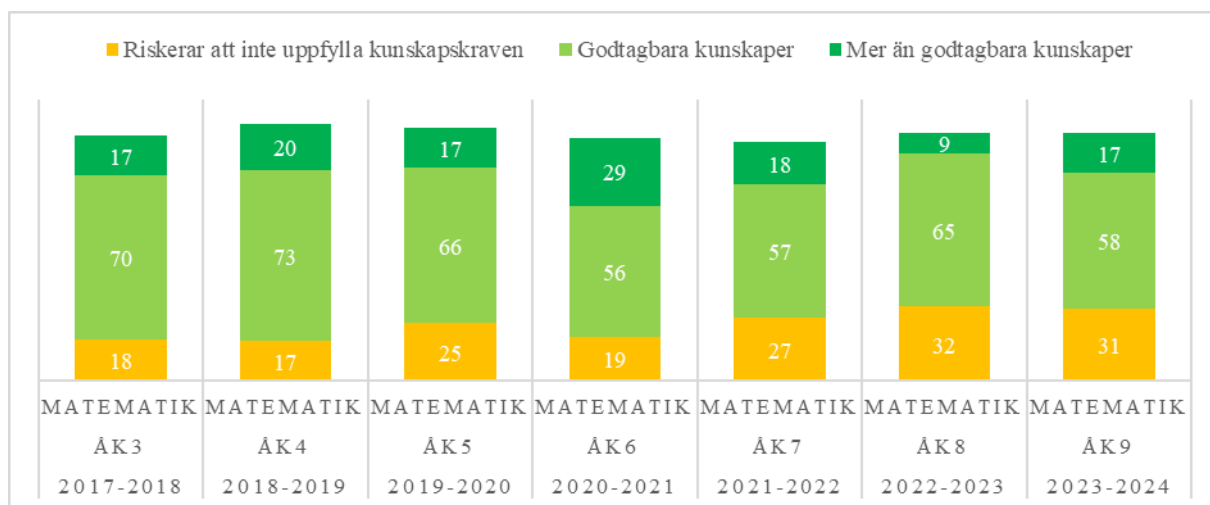
Nedan bedömning i engelska historiskt för årskullen.

¹ Källa: Andersson, K., Hansson, K., Rosqvist, I., Lyberg Åhlander, V., Sahlén, B., & Sandgren, O. (2019). The contribution of bilingualism, parental education, and school characteristics to performance on the Clinical evaluation of language fundamentals: Swedish. *Frontiers in psychology*, 10.

I engelska är trenden att det är en tydlig progression mot mer än godtagbara kunskaper i engelska ju högre klass. Dock finns en dipp i årskurs 8 som hämtas upp igen i årskurs 9. Andel som riskerade att inte nå godtagbara nivå i engelska i årskurs 9 är ungefär den samma som i årskurs 3. I den här statistiken kan vi inte se om det är samma elever i gruppen som inte når godkända resultat. Förvaltningen har sett en trend att många elever lär sig engelska. Enligt undersökningarna har fritidse Engelskan en positiv inverkan på elevernas akademiska språkbruk i årskurs 9 och första året på gymnasiet. Undersökningarna visar dock att stor språklig exponering inte tycks räcka för att elevernas engelska akademiska ordförråd ska utvecklas optimalt. Detta visar den avhandling, "On the impact of extramural English and CLIL on productive vocabulary", som Eva Olsson i vid Göteborgs universitet har genomfört.

Nedan bedömning i matematik historiskt för årskullen

I matematik finns ingen trend mot ökad måluppfyllelse. Det är samma antal i årskurs 3 som i årskurs 9 som bedöms ha mer än goda kunskaper i matematik. Det var 31 elever i årskurs 9 som bedömdes inte klara kunskapskraven i matematik vilket är en ökning av elever som riskerade att inte nå kunskapsmålen. Många elever tror att de kan bli bättre på matematik om de anstränger sig. Undervisning och lärande är elevernas och lärarens gemensamma projekt. Eleverna ska kräva av läraren att den förklarar så de förstår. Läraren måste å sin sida kunna kräva att eleverna försöker göra allt de kan för att förstå. Detta menar, Astrid Pettersson, professor emerita vid Stockholms universitet. Orsaker till låga matematikresultat är flera men Astrids undersökningar visar att många elever har potential att vara bättre i matematik. En orsak till låga resultat skulle därför kunna vara motivation vilket då gör det viktigt att utveckla undervisningen i matematik i hela grundskolan.

Mått/metod: Betyg

Adressering: Utvecklingsledare

KF:s Mål: Alla barn ska nå kunskapsmålen Det övergripande målet för skolan kommer alltid att vara att alla barn ska nå kunskapsmålen. Enligt skollagen ska alla kommuner ge barn en grundläggande utbildning. Läroplanen definierar detta som lägst E.	Mål 2024 Läsår 23/24	Måloppfyllelse läsåret 23/24 Grönt antal godkända ämnesbetyg minst E Rött antal ej godkända ämnesbetyg minst E Åk 6–9
Betygsstatistik Källa: Infomentor. Antal	Alla elever ska uppfylla kunskaps-målen lägst betyg E	275 175

Vårterminen 2024 så har 275 elever godkända betyg i alla ämnen medan 175 inte har betyg i alla ämnen. Det innebär att 61 procent av eleverna åk 6–9 hade godkända betyg i alla ämnen medan 39 inte hade godkända betyg i alla ämnen. Det är en ökning av elever från höstterminen som har godkänt i alla ämnen. Höstterminsbetygen var 195(43 procent) ej godkända i alla ämnen och 253 (57 procent) godkända i alla ämnen. Den största ökningen av godkända betyg har skett i årskurs 9. Hösten 2024

Att inte ha E i alla betyg innebär inte att man inte kan söka ett gymnasieprogram. För att vara behörig till gymnasiets yrkesprogram krävs att man har godkänt betyg i:

- svenska/svenska som andra språk
- engelska
- matematik
- och dessutom godkända betyg i ytterligare 5 valfria ämnen, alltså godkända betyg i totalt 8 ämnen, vilket innebär minst 80 i Meritvärde (betygspoäng)

För att vara behörig till gymnasiets högskoleförberedande program krävs att man har godkänt betyg i:

- svenska/svenska som andraspråk
- engelska
- matematik
- och dessutom godkänt betyg i ytterligare minst 9 ämnen. Det krävs alltså att man har godkända betyg i minst 12 ämnen, vilket innebär minst 120 i Meritvärde (betygspoäng). Vidare kan olika program kräva godkända betyg i specifika ämnen.

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige vilket arbete som har skett kopplat till det kommunala aktivitetsansvaret

Nedan redovisas de viktigaste parametrarna som anges i registret och som SCB tar del av för 2024.

Under perioden var totalt 108 unika personer inskrivna i KAA, dock inte samtidigt. Nedan redovisas de viktigaste parametrarna som anges i registret och som SCB tar del av för aktuell period. Samma ungdom kan vara registrerad på olika poster samt på samma post flera gånger (påbörjat/avslutat studier under året exempelvis). Om någon post är lägre mot första halvåret kan det bero på rensning av dubletter (med nytt system/arbetssätt kan det i början innebära vissa felaktigheter).

Orsak till registrering i KAA, antal ungdomar

- Studier i grundskolan eller motsvarande: 9, varav 4 går om 9:an och 5 har inte påbörjat gymnasieutbildning öht utan uppger arbete vid kontakt.
- Avbrutit studier på introduktionsprogrammet: 36.
- Avbrutit studier på nationella programmet: 28.
- Avslutat gymnasiet med studiebevis: 19.
- Avslutat gymnasiet med gymnasieintyg: 1.
- Uppgift saknas: 15. Orsak oftast är inflyttade från kommun utanför regionen men finns även andra skäl som utflyttad/studier annat land men folkbokförd i Sverige.

Orsak till avslut i KAA, antal ungdomar

- Obs! inskrivna ungdomar som påbörjar studier kan återkomma i registret under året pga annat program och nytt avbrott.
- Flyttat från kommunen: 14.

- Fyllt 20 år: 23.
- Börjat på introduktionsprogrammet: 4.
- Börjat på nationella programmet: 6.

Under perioden uppgavs följande aktiviteter vid senaste kontakt (samma ungdom kan ha flera orsaker noterade men systemet söker utifrån senaste kontakt)

- Uppger arbete vid kontakt: 26.
- Ingen sysselsättning: 13.
- Studier på Komvux och Folkhögskola: 5.
- Annan sysselsättning: 1.
- Okänd sysselsättning/ Ej fått kontakt (ej SCB-kod): 33.
- Egen praktik: 2.

Aktiviteter som ungdomar deltagit i KAA:

- Enstaka samtal: cirka 10.
- Regelbundna samtal: 4.
- Studie- och yrkesvägledning: 4.
- Studiebesök folkhögskola: 1.
- Hjälp med myndighetskontakter: 7.
- Jobbsökaraktiviteter: 5.
- Praktikplats: 5.

Grund för att åtgärd har upphört har varit:

- Åtgärd genomförd enligt planering.
- Individiden vill eller kan inte längre delta.
- Individiden har bytt till annan åtgärd.
- Annan orsak.

Äldreomsorg och vård

Mål 7: Äldreomsorgen ska vara trygg och väldimensionerad.

Uppdrag: Socialnämndens arbete inom det förebyggande och rehabiliterande området, för att minska behov av vård och ge ökad livskvalité, ska redovisas till kommunfullmäktige. Effekter av arbetet samt eventuella trender ska redovisas.

Återrapport:

De pågående aktiviteterna inom området omfattar bland annat *Seniorkraft*, som genomförs i samverkan med folkhälsoteamet, RF SISU och vårdcentralen. Målet är att bryta ensamhet och isolering samt att öka individens rörelseförmåga. Deltagarna erbjuds även hälsosamtal med fokus på fysisk hälsa och motivation. Anhörigstöd erbjuds både i egen regi och i samverkan med Röda Korset. Under året har även *Lunchmusik på Sjöängen*, *Äntligen onsdag* och *Seniorfestivalen* genomförts.

Inom området anhörigstöd har de fysiska gruppverksamheterna kompletterats med digitala plattformar för stöd, som "En Bra Plats" och "Demenslotsen". Denna utveckling gör det möjligt att nå fler personer i behov och att erbjuda stöd till ett större antal anhöriga än genom de fysiska grupperna.

Ett särskilt informationstillfälle hölls under Seniorfestivalen för 80-åringar utan pågående insatser, där vi informerade om de tjänster som finns tillgängliga i kommunen och vilka hjälpmedel som kan underlätta i vardagen.

Äntligen onsdag har vidareutvecklats med ett digitalt kunskaphöjande inslag i samarbete med Senior Net. Det är glädjande att se en positiv trend när det gäller deltagande i aktuella aktiviteter. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla vår mötesplats *Äntligen onsdag*, och detta kommer att möjliggöras genom länsgemensamma stimulansmedel under 2025.

Förvaltningen har sedan 1 september 2024 startat projektet *Rätt Insats i Rätt Tid*, som en del av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Projektet fokuserar på arbetsterapeutens kompetens inom området och innebär att en arbetsterapeutisk bedömning och hembesök genomförs vid ansökan om trygghetsskapande insatser inom hemtjänst. Målbilden är att stärka individens förutsättningar för ett självständigt liv. Projektet pågår under 6 månader.

Effekterna av dessa insatser kommer att synliggöras över tid, men arbetet med att främja hälsa och förebygga behov av vård och omsorg är ett viktigt steg för att förskjuta ett kommande behov. Detta arbete är i linje med omställningen mot en Nära Vård. Enligt resultaten från kostnad per brukare framgår det att Askersund har en något lägre andel individer med hemtjänstinsats än vad som förväntas i ett nationellt jämförande perspektiv.

Förvaltningscheferna för BoU/KEF/SOC leder tillsammans med folkhälsoteamet workshops med civilsamhället. Målet är att utveckla de lokaler och forum som finns, och beslut om hur de riktade medlen ska fördelas kommer att tas under våren. Syftet är att stimulera utvecklingen av möteslokaler för äldre.

Social omsorg

Mål 8: Alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Uppdrag: Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar att inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Återrapport: Aktuellt uppdrag möts primärt upp genom förvaltningens ungdomscoach, vars uppdrag är att verka förebyggande inom den sociala insatsarenan där insatserna bygger en stor del på samverkan och samarbete med andra viktiga aktörer, till exempel barn och utbildningsförvaltningen, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samt polisen. Målbild är tidig upptäckt och motivation till tidiga insatser för att undvika mer omfattande behov längre fram i livet. Utifrån att tjänsten har varit vakant sedan april så har det inte initierats några nya aktiviteter inom området. Fokus fram tills vakanshållningen har varit medverkan i skolsocialt team, med specifika insatser för elever med hög frånvaro, samt gruppverksamhet på skolorna, Åsbro, Närlunda och Rönneshyttan. Under hösten 2024 har beslut tagits om att förstärka formerna för skolsocialt team och tillsätta resurser från respektive verksamhet. En gemensam ansökan om statsbidrag lämnas in februari 2025 och uppstart av verksamheten är planerad till mitten av 2025.

Gruppverksamheterna har varit riktade mot barn till separerade föräldrar samt konceptet ”kärlek börjar aldrig med bråk”.

Kultur, fritid och evenemang

Mål 9: Alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.

Kultur- och teknikenämnden redovisar till kommunfullmäktige relevant information om kulturskolans verksamhet och eventuella effekter och trender:

Musikskola blev kulturskola

Under höstterminen 2022 omvandlades musikskolan till kulturskola. Undervisning i teater och dans startade upp under läsåret. Nästa ämne att starta kommer att vara rörlig bild/film. Den planerade rekryteringen avbröts med anledning av kommunens ekonomi och återupptas under våren 2025.

Kulturskolan möter elever på grundskolan

Kulturskolan fortsätter att möta elever på grundskolan bland annat genom turné i samband med skolstart till F-6-skolorna, skolkonserter på Sjöängen dit alla f-6 skolor bjuds in och projektsamarbete med grundskola.

Statistik

- Andelen aktiviteter per elev ligger kvar på samma nivå, dvs. vissa elever går två kurser/ämnen.
- Elevantalet rör sig mellan åren. 2023 ökade antal inskrivna elever och därmed också antal elevaktiviteter (platser). 2024 minskade båda siffrorna något.
- Andelen flickor i kulturskolan är högre än andelen pojkar.

Samverkan i länet

Kulturskolan ingår i länsövergripande samarbeten för olika instrumentgrupper, sång och kulturella uttryck. Dessa samarbeten ger resultat i läger, konserter osv. där vår kulturskolas elever får möjlighet träffa ungdomar från andra kommuner i länet och utvecklas i större sammanhang.

Kultur och teknikenämnden ska redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs med fritidsutbud och fysisk aktivitet samt redovisa eventuella effekter av arbetet.

Projekt ”ÖKA!”

Projektet ”ÖKA!” pågår och syftar till att öka den fysiska aktiviteten för ungdomar i åldern 13-21 år i Askersunds kommun och drivs tillsammans med RF SISU och Folkhälsoteamet i Sydnärke.

Styrgrupp och arbetsgrupp finns. I arbetsgruppen ingår även representanter från skola och ungas fritid.

Projekt ÖKA präglas av ett kombinerat strategiskt och operativt arbete för att öka den fysiska aktiviteten i kommunen.

Genom det strategiska arbetet kan vi få fler ungdomar att lockas till rörelse och inte chansa oss fram på vad vi tror uppmuntrar till rörelse.

Arbete och aktiviteter

Aktivitet ÖKA! - Under 2023 startade initiativet Aktivitet ÖKA!, vars syfte är att öka deltagandet i fysiska aktiviteter bland flickor i högstadiesåldern. Aktiviteten genomförs varje torsdag i Sjöängshallen och fortgår kontinuerligt.

Uppstart av racketsporter - Efter sommar-OS 2024 noterades ett ökat intresse för bordtennis. Som ett svar på detta startades en aktivitet fokuserad på racketsporter, såsom bordtennis och badminton, med målgruppen högstadieelever. Syftet med aktiviteten är att engagera ungdomar med olika intressen och motivationsnivåer – både de som önskar röra sig för nöjes skull och de som har en mer tävlingsinriktad ambition. Aktiviteten hålls varje tisdag i Sjöängshallen och pågår tills vidare.

FritidsMagasinet - Under året sätts FritidsMagasinet, en satsning som möjliggör kostnadsfri utlåning av aktivitetsmaterial. Utlån sker via en obemannad bod utanför Sjöängen, där invånarna kan registrera sig med bank-id och låna material mellan kl. 08.00 och 21.00 dagligen. Syftet med FritidsMagasinet är att främja rörelse och bidra till en meningsfull fritid för kommunens invånare.

Föreningssamverkan - Flera föreningsträffar har arrangerats under året med olika fokusområden, såsom dialog kring säsongsbokningar, samverkan inom projektet ÖKA!, och processarbete för att attrahera och behålla fler ungdomar i föreningslivet.

Fritidsmässan - Under hösten genomfördes Fritidsmässan i syfte att inspirera kommunens invånare till ökad fysisk aktivitet. Mässan presenterade ett brett utbud av aktiviteter och verksamheter för att visa på de många möjligheter som finns inom kommunen.

Satsning i Hammar - Orten Hammar, som har ett begränsat utbud av aktiviteter som främjar rörelse och saknar bidragssökande idrottsföreningar har prioriterats för riktade insatser. Tillsammans i Pep Kommun, och baserat på Peps fördjupningsområde "Idrotts- och fritidsaktiviteter för alla", har förvaltningen via ÖKA! inlett ett arbete för att skapa fler möjligheter till rörelse och aktivitet i området.

Resultat hittills

Projektets mål kommer att följas upp enligt Liv och hälsa ung 2023 och 2026, statistik för lokalt aktivitetsstöd (LOK-stöd) via idrottonline och kommunens föreningsregister.

Liv och hälsa ung visar en positiv trend av fysisk aktivitet/rörelse i kommunen från 2020 till 2023. De som rör sig i snitt mer än 60 min/dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rört sig mindre än 30 min/dag har minskat i procentenheter för respektive kön.

Enligt den senaste LOK-statistiken (Riksidrottsförbundet, 2024) som avser statistik för 2023 har antalet deltagartillfällen totalt ökat, med en minskning för flickor. Förkortningen LOK står för statligt lokalt aktivitetsstöd, och avser att stödja idrottslig föreningsverksamhet för barn och ungdomar mellan 7 och 25 år (för deltagare med funktionsvariation finns ingen övre åldersgräns).

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Tillväxt och demografi

Mål 10: Andelen av befolkningen som är i yrkesverksam ålder ska öka.

Mått/metod: Befolkningsstatistik från Statistiska centralbyrån.

	Mål 2024	Utfall 2024	Måluppfyllelse
Målbefskrivning	>50,1 %	49,9	

Kommentar

Per 2024-11-30 är antalet invånare i yrkesverksam ålder till 5 727 vilket 36 st färre än vid samma månad föregående år. Från och med juli 2019 så har andelen i yrkesverksam ålder sjunkit varje år.

Planerade försäljningar av nyligen exploaterade villatomter i syfte att öka inflyttningen av barnfamiljer har försenats på grund av det rådande marknadsläget.

Mål 11: NKI (Nöjd kundindex) i mätningen Insikt ska index vara minst 70 inom varje myndighetsområde respektive varje serviceområde.

Mått/metod: Mätningen "Insikt". NKI = nöjd kundindex.

Adressering: Berörda myndighetsutövande verksamheter.

	Mål 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Måloppfyllelse
Nöjd kundindex, andel områden med minst 70 i index, procent	100	36	-	

Kommentar:

Målet är inte uppnått eftersom det finns myndighetsområden som inte når upp till index 70 vilket däremot samtliga serviceområden gör. Av 11 områden var det 4 som inte nådde index 70. Utfallet har en vikande trend sedan 2020. De delområden för myndighetsutövning och service som inte uppnår index 70 är: Bygglov, effektivitet, information, livsmedelskontroll, markupplåtelse, tillgänglighet och total bedömning.

Observera! Mätningen avser 2023 och offentliggjordes i april 2024. Mätningen för 2024 offentliggörs i april 2025.

Kommunstyrelsen redovisar här vad som gjorts och vad som gjorts och vad som åstadkommits för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

All utbyggnad av bredband görs av enskilda aktörer på kommersiell grund. Marknaden domineras av några få stora aktörer. I syfte att påskynda utbyggnaden har staten genom Post- och telestyrelsen (PTS) de senaste åren lämnat bidrag till dessa. Bidraget är konstruerat så att de projekt som kostar minst per anslutning prioriteras. Det innebär att effekten av bidraget vad gäller antal anslutningar bli maximal, men samtidigt kommer bidraget inte hjälpa de med sämre förutsättningar till anslutning.

Regionen kan i viss utsträckning prioritera byggnader för bredbandstöd. Askersunds kommun har ett bra samarbete med dem och gör detta gemensamt. Kommunen prioriterar områden där det finns förutsättningar för att stödet ska resultera i utbyggnad. Det är inte meningsfullt att prioritera de med sämst förutsättningar eftersom det bara resulterar i att stödet hamnar någon annanstans.

Förvaltningen arbetar för att få till stånd så mycket utbyggnad som möjligt. Det sker genom att i kontakt med de aktörer som är verksamma inom kommunen peka på områden som kan vara intressanta för utbyggnad. En annan uppgift är att underlätta kontakter mellan allmänheten och aktörerna vad gäller möjlighet till anslutning, markavtal och synpunkter i samband med de utbyggnadsprojekt som genomförs.

År 2023 beviljades 7,2 miljoner kronor i statligt stöd till projekt i Askersunds kommun. Motsvarande belopp för 2024 är 19,1 miljoner kronor (Av de 98 miljoner kronor som beviljats för Örebro län). Bidrag utgår till som mest 50 procent av kostnaden varför den möjliga totala volymen är större. De här siffrorna säger inte så mycket om utvecklingen eftersom alla projekt inte blir av och att det sker utbyggnad på rent kommersiell grund utan statligt stöd. Under 2024 har tre ansökningar beviljats av PTS om utbyggnadsprojekt i kommunen. I länet beviljades totalt 17 ansökningar.

Mellan 2022 och 2023 har andelen hushåll i kommunen med bredband via fiber ökat från 63,7 procent till 69,0 procent, dvs med 5,3 procentenheter. I länet har andelen ökat från 85,6 procent till 88,5 procent, det vill säga med knappt tre procentenheter. Siffrorna avser anslutning via fiber, inte andra accesstekniker. Då det är upp till fastighetsägaren att avgöra om man vill teckna sig för indragning av fiber är statistiken något missvisande. Därför mäts även till gång till fiber eller fiber i absolut närhet, där alltså även fastigheter räknas, som enkelt kan få fiber om de vill. Mellan 2022 och 2023 har denna siffra ökat från 83,5 procent till 91,0 procent, en ökning med 7,5 procentenheter. Motsvarande siffra för regionen är 94,9 respektive 97,7 procent, vilket ger en ökning om 2,8 procentenheter. Statistiken kommer från PTS och aktuella siffror angående fibertäckning för 2024 har i skrivande stund inte publicerats.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Digitalisering

Mål 12: Digitaliseringen ska öka.

Mått/metod: Faktisk digitalisering inom kommunens verksamheter.

Socialförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Antal individer med tillsyn via trygghetskamera	Öka	3	

Kommentar/Analys

Låg måluppfyllelse av insatsen tillsyn med trygghetskamera och välfärdsteknik generellt under 2024.

Förutsättningarna för att utöka antalet insatser med välfärdsteknik har genomförts genom förnyad upphandling inom området.

Detta slutfördes under juni månad.

Barn- och utbildningsförvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Genomförande av den upprättade aktivitetsplanen för en ökad digitalisering.	60%	54%	

Kommentar/Analys

Flera av aktiviteterna har beroenden av hur kommunen arbetar kommunövergripande t.ex. samarbetet med Sydnärke-IT och andra centrala funktioner. Helårsutfallet blev 12st aktiviteter som enligt plan blev färdigställda.

Kultur- och tekniknämnden, förvaltningen för kultur, evenemang och fritid

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Bibliotekets digitala handledningar och andra digitala lösningar inom området fritid och kultur. (antal)	24	35	

Kultur- och tekniknämnden, tekniska förvaltningen

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Antal nya e-tjänster	2	2	

Kommentar till måluppfyllelse: Under året har två nya e-tjänster införts i förvaltningen. Dessa hanterar ansökan om vägbidrag och felanmälan i utemiljö.

Sydnärkes miljö- och byggnämnd

	Mål 2024	Utfall 2024	Målupp- fyllelse
Andel bygglovsansökningar som är inlämnade via e-tjänst %.	55	58	↑
Andel bygganmälan som är inlämnade via e-tjänst %.	40	51	↑
Andel ansökan för enskilt avlopp som är inlämnade via e-tjänst %.	13	22	↑
Andel anmälan av värmepump som är inlämnade via e-tjänst %.	21	17	↓

Kommentar

Ovanstående mål är ej satta i siffror utan målet är att e-tjänstanvändandet skall öka. Sammantaget syns en tydlig trend att e-tjänstanvändandet ökar.

Kommunstyrelsens arbete för att främja digitala lösningar

Under 2024 har SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), tillsammans med Adda och Inera, samlat Sveriges kommuner för en bred dialog kring digitaliseringens roll i välfärdsutvecklingen. Detta arbete har lett fram till den strategiska agendan kallad Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering, vilket SKR:s styrelse formellt beslutade om den 15 december 2023.

Handslaget syftar till att stärka den digitala transformationen inom offentlig sektor och är ett resultat av ett omfattande samarbete där kommunerna har identifierat gemensamma behov och utmaningar.

Agendan innefattar en handlingsplan med 13 konkreta initiativ, vilka spänner över områden som socialtjänst, skola, infrastruktur och kompetensförsörjning inom digitalisering.

Varje kommun har haft möjlighet att identifiera och prioritera de initiativ som de anser mest angelägna. Över 80 procent av landets kommuner har deltagit i denna process, vilket har resulterat i att fyra initiativ har prioriterats för den första versionen av en kommungemensam utvecklingsportfölj.

Denna portfölj kommer successivt att utökas och anpassas i takt med att nya behov identifieras och ytterligare satsningar paketeras som erbjudanden.

Prioriterade initiativ inom handslaget:

1. Nationell identitets- och behörighetshantering
2. Införande av SDK (Standardiserade Digitala Kommunikationen) i socialtjänsten
3. Breddinförande av välfärdsteknik
4. Införande av digital post

Vårt arbete och engagemang i Askersunds kommun

Efter en dialog med övriga kommuner inom Sydnärke har vi beslutat att ansluta oss till samtliga fyra initiativ. För att möjliggöra detta krävs ett noggrant arbete med att organisera vår lokala implementering och genomföra en nyttoanalys som tydliggör hur dessa initiativ kan bidra till vår verksamhet och invånare.

Det initiativ som har varit mest aktuellt under det gångna året är införandet av SDK inom socialtjänsten. Här har vi bland annat deltagit i en pilotstudie på initiativ av Region Örebro län. Vi ser en stor potential i att använda SDK för att effektivisera kommunikationen både internt och med externa aktörer, inte bara inom socialtjänsten, utan även i ett bredare perspektiv inom andra välfärdsområden. För närvarande pågår en dialog med de övriga Sydnärke-kommunerna om ett samarbete kring förstudie och projektspecifikation för införandet.

Nästa steg

Nästa steg i vårt arbete är att fortsätta fördjupa dialogen med våra samverkanskommuner och påbörja den lokala planeringen för samtliga initiativ. Vi kommer också att arbeta fram en detaljerad nyttoanalys som baseras på våra specifika förutsättningar, vilket kommer att ligga till grund för den praktiska implementeringen. Parallellt med detta fortsätter vi arbetet med SDK inom socialtjänsten, där vi siktar på att konkretisera projektets omfattning och tidsplanering tillsammans med våra samarbetspartners i Sydnärke.

Integration

Mål 13: Kommunens nya invånare ska lära sig god svenska och kunna få en egen försörjning

Mått/metod: Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel % enligt uppgifter i Kolada som lämnas in samlat av Sydnärkes utbildningsförbund för de tre medlemskommunerna Laxå, Hallsberg och Askersund

Språkutveckling inom grundskolan

Arbetslöshetsstatistik för gruppen utomeuropeiskt födda

Adressering: Sydnärkes utbildningsförbund, barn- och utbildningsnämnden, kommunstyrelse.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
År	2024	2024	2024
Elever som klarat minst två kurser, procent	100	9,1	Senaste mätningen är från 2024 och avser alla SFI elever vid Alléskolan. Endast 9 av 99 elever klarade 2 kurser. Vid föregående mätningen från 2023 var resultatet 23 %
Den öppna arbetslösheten bland utrikes födda i kommunen ska vara bland de 25 % lägsta i länet.	25	25	2 av 12 kommuner i länet har lägre arbetslöshet för gruppen utrikes födda än Askersund

Kommentar

Mätresultatet är svårtolkat eftersom det inte är samma elever som mäts vid svenska som andraspråk och det kan vara ett antal nyanlända elever vid mättillfället.

Sammanfattning god ekonomisk hushållning

Enligt de fem mål som ingår i målområde 1 avgörs om Askersunds kommun har uppnått god ekonomisk hushållning eller ej. Av de fem målen kan konstateras att ett är uppnått, två mål har inte uppnåtts medan två av målen endast är delvis uppnådda. Därmed kan konstateras att Askersunds kommun inte har uppfyllt kraven på god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning måluppfyllelse övriga mål

Inom övriga målområden finns 8 mål beslutade av kommunfullmäktige. Kommunens verksamheter ska genom hur man bedriver sin verksamhet sträva efter att uppfylla fullmäktiges mål. Några mål kan rikta sig till en specifik verksamhet medan andra kan vara mer allmänt utformade och rikta sig till fler verksamheter.

Målområde 2 har 4 stycken formulerade mål som genom att målen uppfylls förbättrar de kommunala kärnverksamheterna. Av de 4 målen kan konstateras att ett av målen inte har uppnåtts och tre har av målen inte har indikatorer som gör de mätbara.

Målområde 3 har två st. mål som ska främja tillväxt och demografin i kommunen. Inget av målen har uppnåtts.

Målområde 4 representerar specifika utvecklingsområden som fullmäktige tycker är av särskild vikt för kommunens framtida utveckling. Bägge målen har endast delvis uppnåtts.

Uppföljning av program

Nämnderna ska beskriva sitt arbete utifrån de program som fullmäktige fattat beslut om enligt nedan. Detta behöver endast göras om programmet är relevant för den egna nämndens verksamheter. Även arbetet med de program som endast nämnden fattat beslut om redovisas i tabellen nedan.

Program	Mål/målsättningar	Uppföljning
Näringslivsprogram	Samordna kommunövergripande insatser för näringslivsutveckling och stärka arbetet med myndighetsutövning och god kommunikation.	<p>Näringslivsarbetet har under året fortsatt enligt det gällande näringslivsprogrammet, samtidigt som arbetet för att ta fram ett nytt program med start 2025 har påbörjats.</p> <p>Askersunds kommun har inlett deltagande i SKR:s utvecklingsprogram "Förenkla helt enkelt", som syftar till att förbättra företagsklimatet genom åtgärder inom myndighetsutövning, service och bemötande. Programmet är kommunövergripande och kräver samarbete mellan förvaltningarna för att säkerställa framgång. Arbetet sker även i samverkan med Samhällsbyggnad Sydnärke samt Lekebergs och Laxå kommuner, vilket stärker utvecklingsinsatserna regionalt.</p> <p>För att följa upp och utveckla kommunens näringslivsarbete används resultat från Svenskt Näringslivs företagsklimatundersökning och NKI-enkäten som viktiga indikatorer. Dessa ger värdefull vägledning i arbetet för ett förbättrat företagsklimat.</p>
Suicidprogrammet	Samordna insatser för att höja kunskapen om suicid samt suicidprevention inom förvaltningen och på en kommunövergripande nivå.	<p>Kommunledningsgruppen har ett samarbete med Sydnärkes folkhälsoteam där frågan hanteras på ett kommunövergripande plan. Det handlar både om utbildningsinsatser och andra aktiviteter. Förslag ska tas fram för utbildning av chefer. På sikt kan även material tas fram för användning på arbetsplatsträffar.</p> <p>Inom barn- och utbildning arbetar olika enheter med förebyggande och främjande åtgärder i enlighet med skolans och elevhälsans uppdrag. I högstadiet har appen, Allbry införts.</p> <p>Inom socialförvaltningen har flertalet medarbetare deltagit i utbildning gällande MHFA, första hjälpen till psykisk hälsa.</p>
Hållbarhetsprogram	Förvaltningen har i uppdrag att genomföra aktiviteter för att målen uppnås.	<p>Samhällsplanering</p> <p>Arbetet med ny översiktsplan (ÖP) fångar den politiska prioriteringen avseende ekologisk hållbarhet i samhällsplaneringen på ett bra sätt. Infrastruktur för gång och cykel kommer att beskrivas i såväl övergripande kartor som i utvecklingskartor för orter. En övergripande strategi för planeringen av nya bostadsområden är att bostäderna ska varvas med gröna områden. Detta är bra ur flera perspektiv, som närhet till aktivitet och rörelse, omhändertagande av dagvatten vid skyfall och rent estetiska värden.</p> <p>Arbete med förorenade områden och vattenområden sker i enlighet med Tillsynsplanen för arbete enligt miljöbalken.</p> <p>Transporter</p> <p>Länstrafikens utveckling av kollektivtrafiken koncentreras till de starkaste stråken med många resande och kompletteras med anropsstyrd trafik.</p> <p>Resfria möten ger goda möjligheter att arbeta utan att behöva förflytta sig. Detta skapar ytterligare attraktion för att bosätta sig i kommunen.</p>

		<p>Inköp Inköp av tjänster och varor sker utifrån bästa möjliga miljöstandard.</p> <p>Vid byggnation väljs material utifrån ett hållbarhetsperspektiv.</p> <p>Byggnation Reinvesteringsåtgärder i byggnader för att minska energiförbrukning och beroende av fossila bränslen.</p>
ANDTS-program	<p>Ökad kunskap om aktuell information kring ANDTS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genom t.ex. föreläsning i ämnet till all personal inom förvaltningen via APT - Ge djupgående kunskap till chef/ gruppleddare som i sina roller som arbetsledare lär sig se personer med eller risk för beroende-problematik. 	<p>Rutiner/förebyggande arbete alkohol/droger tas upp på respektive arbetsplatsträff under september månad enligt personalåret.</p> <p>Vid arbetsgivarforum 1 september i år hade kommunens samordnare i ANDTS-frågor utbildning och information för chefer avseende alkohol, narkotika och spel.</p> <p>Presentationen spelades in och kan ses i efterhand för de som inte kunde närvara på mötet.</p> <p>Det nya underlaget för medarbetarsamtal innehåller frågor och samtal om bruk och missbruk. Används sedan hösten 2024.</p> <p>En öppen föreläsning har genomförts om vape där ett 50-tal ungdomar deltog.</p>
Kultur- och fritidsprogrammet		<p>Under året har verksamheten arbetat utifrån kulturplanen för förskola och grundskola i Askersunds kommun.</p> <p>Samverkan med skolbibliotekarien som besöker samtliga skolor och bedrivit läsfrämjande undervisning och källkritik i samverkan med skolan.</p> <p>Skolbibliotekarien har varit förskolor och skolors stöd i inköp av skönlitteratur och fackböcker. Verksamheter för barn och unga som väljer att inte delta i organiserat föreningsliv ska främjas.</p> <p>Rutin för översyn och skötsel av badplatser har upprätthållits under året. Insatser har gjorts för utveckling av tillgängligheten på badplatser.</p>

Övergripande perspektiv

Tillgänglighet/Allas lika värde/Folkhälsa

Att arbeta för ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa har länge varit och ska fortsätta vara centralt i det arbete som sker politiskt och i kommunens verksamheter. Dessa perspektiv genomsyrar det dagliga arbete som utförs.

Vid om- och nybyggnation av kommunala byggnader tas hänsyn till tillgänglighetsaspekter för att säkerställa att så många som möjligt kan använda och ta del av våra lokaler. Som exempel kan nämnas att vid om/nybyggnation av Närlundaskolan har byggnaden anpassats med extra ljuddämpande utrustning, färgval och inredning som skapar en ”stillsam” inomhus miljö vilket är gynnsamt för alla men särskilt för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF-diagnoser.

Alla texter som finns i det medarbetarprogram som alla medarbetare ska genomgå har fått inläst text för att öka tillgängligheten för de som har svårt att läsa. Även nya e-tjänster har utvecklats för att öka tillgängligheten och det finns nu fler vägar att kontakta kommunen.

Kommunens nya webbplats lanserades under 2023 och 2024 har kommunens intranät lanserats. Den gamla var nästan tio år gammal. Mycket har hänt sedan den gjordes, inte minst inom tillgänglighetsområdet. Den här gången har det perspektivet varit en av grunderna och kommunens webbplats ska leva upp till det som kallas för DOS-lagen, lagen om digital tillgänglighet till offentlig service.

Sydnärkes folkhälsoteam har under året haft personalomsättningar där ny folkhälsochef samt folkhälsoutvecklare har rekryterats. Totalt har folkhälsoteamet omfattats av fyra heltidstjänster: tre folkhälsoutvecklare och en folkhälsochef.

Folkhälsoteamet har utöver även haft en projektanställd folkhälsoutvecklare som främst haft fokus på arbetet med att implementera Generation Pep-satsningen i samarbete med RF-SISU.

Nedan följer några exempel ur verksamheten 2024. Fullständig verksamhetsberättelse kan läsas i februari då berättelsen beslutas av Stygrupp folkhälsa.

Projekt mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer Ett projekt gällande våld i nära relationer har finansierats av Länsstyrelsen. Projektet har resulterat i att 1000 elever i Sydnärke har tagit del av en föreläsning om normer, attityder och värderingar.

Seniorkraft. I samverkan med civilsamhället, kommunerna och regionen har teamet genomfört seniorkraft i samtliga Sydnärke kommuner. Under året har 65 seniorer under 15 veckor fått prova på olika aktiviteter, tagit del av föreläsningar om kost, fysisk aktivitet och andra viktiga delar för att främja ett hälsosamt äldre.

Sydnärkes ungdomsråd Teamet har anordnat en elevrikstad där 140 elever, politiker och tjänstepersoner deltog. Fyra feriearbetare har därefter sammanställt resultatet som kommunerna därefter haft möjligheten att arbeta vidare med. Dessutom har 16 elever från högstadieskolorna i Sydnärke genomfört en elevskyddsombudsutbildning. Syftet med satsningarna har varit att öka intresset för demokratiska processer och öka ungas delaktighet i beslutsprocesser.

MHFA. Under 2024 utbildades 83 personer i Sydnärke i MHFA. Mental Health First Aid (MHFA) kallas även för Första hjälpen till psykisk hälsa och är ett standardiserat utbildningsprogram om bland annat bemötande av personer som mår dåligt.

Föräldraskapsstöd Under de senaste åren har Sydnärkes folkhälsoteam funnits med i årsplaneringen av familjecentralernas verksamheter. Efter uttalat behov från familjecentralssamordnarna har folkhälsoteamet genomfört två kunskapshöjande insatser riktade till personal på familjecentralerna om våld i nära relationer. Sydnärkes folkhälsoteam har i samband med kunskapshöjande insatserna tagit fram, i samverkan med familjecentralerna, ett flödesschema som stöd för hur personal ska bemöta misstanke om våld i nära relationer. Till flödesschemat har även en stödlista med stödinsatser i länet tagits fram.

Generation pep Satsningen är en del av ett länsövergripande arbete som syftar till att förbättra mat- och rörelsevanor hos barn och unga och därigenom öka jämlikheten i hälsa. Under 2024 har sex förskolor fått extra stöd för att arbeta med hälsosamma vanor. Personal har utbildats i hur mat och rörelse kan integreras i vardagen, och föräldramöten har varit en del av arbetet för att engagera familjer och främja hälsosamma vanor även hemma. För att sprida kunskap och engagera fler har pedagoger använts som ambassadörer, och kompetensutvecklingsdagar har genomförts för att stärka pedagogernas förståelse för hur mat och rörelse kan integreras i förskolornas vardag. Insatser har även genomförts för att öka rörelse och gemenskap i områden med större behov, genom att stärka idrotts- och fritidsaktiviteter och skapa nya möjligheter för fysisk aktivitet och social samvaro.

Vi skapar hälsa tillsammans Sydnärkes folkhälsoteam har under året varit involverade i den omorganisering av styrning som skett i kommunerna inom ramen för Nära vård-omställningen. Teamet har genom sin kompetens bidragit i kommunens utveckling gällande framtagandet av styrstrukturer, styrningskartor, uppdragsbeskrivningar för styrgrupp och arbetsgrupp samt genomförande av workshops. Teamet har även i vissa fall bidragit med samordningsstöd i samband med omstruktureringen. I det hälsofrämjande och förebyggande delarna i omställningsarbetet har teamet även bidragit med stöd utifrån sin folkhälsovetenskapliga kompetens.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -57 258 tkr, innebärande att kommunen inte uppfyller kommunallagens krav. Kommunen måste senast år 2026 uppvisa ett positivt balanskravsresultat och fullmäktige besluta om en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. 2025-års budget är fastställd med ett budgeterat resultat om +7,8 mkr för 2025, +21,8 mkr för 2026 och 29,7 mkr för 2027. Om de budgeterade resultaten uppfylls är det negativa balanskravsresultatet reglerat vid utgången av år 2027. 2025-års budget bedöms därmed utgöra åtgärdsplan för reglering av 2023 och 2024 års negativa balanskravsresultat. Den föreslagna åtgärdsplanen förutsätter hög budgetföljksamhet under 2025 - 2027 och ställer krav på att alla nämnder håller tilldelad budget. Att nämndernas budgetar åter kommer i balans är av största vikt även för längre fram kommande budgetår.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen här nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Årets resultat enligt resultaträkningen justeras således för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar.

Avstämning Balanskravet, tkr	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-42 281	-25 251
Reducering av samtliga realisationsvinster	-6	-150
Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0	0
Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	107	5 477
Orealiserade vinster & förluster i värdepapper	0	0
Återföring av orealiserade vinster eller förluster	-174	-85
Resultat efter balanskravsjusteringar	-42 354	-20 009
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	12 495
Balanskravsresultat	-42 354	-7 514
Balanskravsresultat från tidigare år	-14 904	-7 390
Summa	-57 258	-14 904
Balanskravsresultat att reglera	-57 258	-14 904

Plan för återställande av resultat enligt kommunallagens balanskrav, mkr	2025	2026	2027	Summa
Att återställa från 2023 års resultat	-3,0	-11,9	0,0	-14,9
Att återställa från 2024 års resultat	-4,0	-9,5	-28,9	-42,4
Totalt att återställa	-7,0	-20,4	-28,9	-57,3
Resultat enligt budget 2025 med plan 2026–2028	7,8	21,8	29,7	59,3

Resultatutjämningsreserv

Det är enligt kommunallagen möjligt att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat till en resultatutjämningsreserv (RUR). Reserven syftar till att täcka eventuella underskott i samband med en lågkonjunktur. Kommunen ska kunna bygga upp en reserv under goda tider som kan användas under år med svag skatteunderlagsutveckling. Askersunds kommun har under året utnyttjat den reserv som fanns vid årets ingång.

Resultatutjämningsreserv, tkr	2024	2023
Ingående värde	0	12 495
Årets reservering till RUR	0	0
Disponering av RUR	0	-12 495
Utgående värde	0	0

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Att behålla personal kan vara framtidens stora utmaning men det är en förutsättning för att minska rekryteringsbehovet. Askersunds kommun söker personal på en arbetsmarknad med stenhård konkurrens med andra arbetsgivare. Utbudet är begränsat och efterfrågan stor. Andra kommuner och privata arbetsgivare har samma rekryteringsutmaningar och tillgången till ny personal med rätt kompetens och utbildning är starkt begränsad. Alla pratar i dag om att vara en attraktiv arbetsgivare och det är nästan alltid med tanke på att rekrytera. Men frågan kan också ställas till hur vi gör för att behålla personalen som vi redan har. Det ställer stora krav på oss som arbetsgivare att erbjuda bra anställningsvillkor och en god arbetsmiljö. HR-avdelningen tycker att det är viktigt att vi själva försöker bidra så att fler vill stanna kvar och att vi erbjuder möjlighet att kompetensutveckla sig inom ramen för sin anställning samt att det ska finnas utrymme i budget att premiera duktiga medarbetares löneutveckling. Heltidsarbete som norm liksom att få fler att arbeta längre är viktiga pusselbitar. Enligt SKR:s prognoser behöver vi fler arbetade timmar och en väg dit är att vi underlättar och skapar förutsättningar för fler att genom ett proaktivt arbetsmiljöarbete kunna arbeta mer och ändå få till livspusslet.

En annan viktig pusselbit är att arbeta med digitalisering för att effektivisera administration, genom att till exempel automatisera eller förenkla processer. Det lyfter tid och energi från chefer att istället lägga på värdeskapande insatser och arbetsuppgifter. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att arbeta med digitalisering behöver frågan drivas på flera plan i organisationen. Till exempel är en bra grundförutsättning att kartlägga nuläge för tekniska och systemmässiga förutsättningar för digitalisering.

Sjukfrånvaron är fortfarande en stor utmaning där sjukfrånvaron har ökat något under 2024. Vi ser en ökad långtidssjukfrånvaro. Orsakerna till frånvaron är ofta komplicerade och svåra att hantera. Det är en blandning av livssituationen i kombination med arbetslivets krav som ligger till grund för frånvaron, men även att vi har äldre medarbetare med svåra kroniska sjukdomar som har svårt att komma tillbaka helt i arbete.

Chefer och medarbetares förutsättningar behöver belysas i sin kontext. Kommunens chefer och medarbetare är arbetsgivarens företrädare och ska därför alltid vara ett föredöme både internt och externt. För att uppnå det krävs det ett chefs- och medarbetarskap som vågar tänka nytt och kunna möta upp alla dem vi är till för så att alla känner sig bekräftade och sedda. Under 2022 utvecklade kommunen ett medarbetarprogram som under 2023 påbörjats men förutsättningarna att genomföra programmet skiljer sig åt mellan förvaltningarna beroende på om det behövs vikarier eller inte. Syftet är att uppnå en kommungemensam plattform med beteendekompetens så att grundförutsättningarna för att klara våra uppdrag blir uppfyllt.

Stort fokus under det gångna året har varit att förbättra, förstärka och utveckla rekryteringsprocessen och rehabiliteringsprocessen som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Personalstruktur

Antalet månadsanställda har minskat med 23 st mellan 2023 och 2024. Kommunledningsförvaltningen har minskat med 9 anställda, socialförvaltningen har minskat med 8 anställda medan övriga förvaltningar har minskat med två anställda. Samhällsbyggnad Sydärke har oförändrat antal anställda.

Antal anställda	KLF	TF	SBN	BOU	SOC	TOT 2024	TOT 2023
Kvinnor	25	73	21	303	379	817	824
Män	14	40	10	42	77	187	203
Summa	39	113	31	345	456	1004	1 027

Andelen tillsvidareanställda har ökat något jämfört med föregående år. Samhällsbyggnad Sydnärke har högst andel tillsvidareanställda (94 %). Kommunledningsförvaltningen har lägst andel tillsvidareanställda (62 %) pga ett antal tidsbegränsade anställningar inom arbetsmarknadsenheten och chefer med tidsbegränsade förordnanden.

Antalet timavlönade har ökat med 25 st, då behovet av korttidsvikarier är stort. Det är fler timavlönade män än föregående år.

Antalet chefer är detsamma som tidigare. Då det nu finns en manlig rektor så har antalet medarbetare per chef ökat för manliga chefer (14 medarbetare per chef) och minskat något för kvinnliga chefer (25 medarbetare/chef).

Antal anställda i kommunen	2024	2023
Tillsvidareanställda	868	887
Visstidsanställda	136	140
Timavlönade	435	410
Summa	1 439	1 437

Antalet årsarbetare har minskat med 13,7 årsarbetare jämfört med föregående år. Minskningen har skett på samtliga förvaltningar utom Barn- och utbildningsförvaltningen som ökat och Samhällsbyggnad Sydnärke som inte har någon förändring i antalet.

Timavlönades tid omräknat till årsarbetare har ökat med 4 årsarbetare, ökningen har skett inom barn- och utbildningsförvaltningen och tekniska förvaltningen.

Heltidsarbete som norm 2024

Heltidsarbete som norm utgår från det kollektivavtal mellan SKR och fackförbundet Kommunal som tecknades på nationell nivå 2016 för att öka andelen heltidsarbetande. Men frågan om heltidsarbete är betydelsefull för kommunen som helhet p g a välfärdens behov av personal och den ökade efterfrågan av välfärdstjänster.

Genom att befintlig personal i högre grad arbetar heltid kan rekryteringsbehovet minska och kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Att fler arbetar heltid bidrar till en mer jämställd arbetsmarknad och i förlängningen också ett mer jämställt samhälle. Den enskilde får en ökad inkomst, vilket medför bl a en högre föräldrapenning men framförallt en högre pension.

Av kommunens samtliga månadsavlönade har andelen med heltidsanställning ytterligare ökat med en procentenhet från 2023. Andelen kvinnor med heltidsanställning har ökat med två procentenheter, vilket beror på att samtliga nyanställningar inom Kommunals avtalsområde, där kvinnorna dominerar, sker på heltid enligt det centrala avtalet.

%	Heltid		Deltid	
	2024	2023	%	2024
Kvinnor	83	81	Kvinnor	83
Män	94	95	Män	94
Totalt	85	84	Totalt	85
<i>Kommunal</i>			<i>Kommunal</i>	
<i>Kvinnor</i>	78	76	<i>Kvinnor</i>	78
<i>Män</i>	96	97	<i>Män</i>	96
Totalt	82	80	Totalt	82

Åldersstruktur

Ålderssammansättningen bland medarbetarna är oförändrad jämfört med föregående år. Jämfört med länet och kommungruppen så har Askersund en lika stor andel yngre än 40 år men än något högre andel över 60 år.

Medelåldern hos våra anställda är 45 år, vilket är detsamma som länet och kommungruppen.

Åldersstruktur i %	2024	2023	2022	2021
-29 år	13	14	13	13
30-39 år	22	22	21	20
40-49 år	22	22	23	23
50-59 år	27	27	28	29
60– år	15	14	14	15
Summa	100	100	100	100

Personal- och kompetensförsörjning

Den offentliga sektorns framtida personalförsörjning har diskuterats de senaste åren. Nu är framtiden här.

Pensionsavgångarna fortsätter på en hög nivå då sextitalisterna börjar gå i pension. Arbetsmarknaden är mycket god för vissa grupper och det för med sig att personalomsättningen ökar. Rekryteringsbehovet har ökat de senaste tre åren. Det är brist på utbildad personal och svårt att rekrytera till vissa verksamheter. Rekryteringssvårigheterna medför ett ökat behov av tidsbegränsade anställningar av personal som saknar för befattningen relevant utbildning, men även dessa är svåra att rekrytera.

Arbetet med en ny personal- och kompetensförsörjningsplan som påbörjades 2023 pausades under 2024. Sveriges Kommuner och Regioner omarbetade de nio kompetensförsörjningsstrategierna som planen byggde på. Nya befolkningsprognoser som visar ytterligare minskning i gruppen personer i arbetsför ålder har också kommit vilket föranlett oss att arbeta om delar av personal- och kompetensförsörjningsplanen. Planen ska upp för politiskt beslut 2025.

Under 2024 slutade totalt 157 tillsvidareanställda jämfört med 167 st 2023. 20 avgick med pension (2023: 16 st.) och 69 slutade på egen begäran (2023: 88 st.). Den interna rörligheten är stor, 45 st bytte tjänst inom kommunen/förvaltningen. Ett fåtal avslutades av andra orsaker.

26 % av kommunens tillsvidareanställda uppnår 65 års ålder under de närmaste tio åren. De största rekryteringsbehoven till antalet kommer att uppstå inom vård- och omsorgsarbete där 75 anställda uppnår 65 års ålder inom tio år, tätt följt av pedagogiskt arbete med 64 personer. Den största gruppen relativt sett, 47 % som uppnår 65 års ålder inom tio år är anställda inom kultur, turism och fritidsarbete, men det handlar om få personer.

Under de närmaste fem åren kommer personalförsörjningsbehovet pga. pensionsavgångar och personalomsättning beräknas till ca 120-150 personer om året. Främst pga en ökad personalomsättning i administrativt arbete samt i vård- och omsorgsarbete.

Rekryteringsbehovet av grundskollärare, förskollärare och fritidspedagoger orsakas av att tjänsterna är tillsatta med obehöriga pga. brist på legitimerad personal. Då måste tjänsterna utlysas inför varje termin/läsår.

Arbetad tid och frånvaro

Nettoarbetstiden 2024 har minskat med 1,2 procentenheter främst på grund av en ökning av föräldraledigheter.

Mer- och övertidsuttaget har minskat med 4 600 timmar och är nu nere på samma nivå som 2021. Ett minskat mer- och övertidsuttag kan tyda på att personalförsörjningsläget förbättrats så att bemanningsplaneringen fungerar bättre i verksamheten.

Frisknärvaron, mätt i andelen medarbetare med färre än fem sjukfrånvarodagar, har ökat med 1,8 procentenheter och är nu den högsta sedan pandemin.

Sjukfrånvaro

160 medarbetare har fler än 6 sjuktillfällen under 2024 (2023: 172 st). 101 av dem arbetar inom socialförvaltningens verksamhet. (2023: 96 st). 33 st arbetar inom barn- och utbildningsförvaltningen (2023: 41 st).

Av de antalsmässigt större personalkategorierna kan noteras att sjukfrånvaron för undersköterskor i hemtjänst ligger kvar på

ca 13 % och undersköterskor inom särskilt boende fortsätter ligga på samma höga sjukfrånvaro som föregående år, 16,7 %. Skillnaden mellan vårdbiträden i hemtjänst och särskilt boende kvarstår. Vårdbiträden i hemtjänst har ungefär samma sjukfrånvaro som undersköterskor i hemtjänst, medan vårdbiträden i särskilt boende har bara hälften så hög sjukfrånvaro som undersköterskorna inom särskilt boende. En förklaring kan vara att undersköterskor i särskilt boende har en hög andel långtidssjukfrånvaro, där flera varit helt sjukskrivna hela 2024.

Bland de pedagogiska yrkena så utmärker sig fritidspedagoger och barnskötare med den högsta sjukfrånvaron; ca 9 %. Inom de tekniska yrkena så har måltidsbiträden 14 % sjukfrånvaro och städare 10,7 % sjukfrånvaro.

Antalet sjukfall per anställd samt antal sjukdagar per anställd har ökat något. Socialförvaltningen har flest sjukfall och sjukdagar per anställd, 16 sjukdagar fler än näst största förvaltning. Eftersom förvaltningen kultur, evenemang och fritid samt Samhällsbyggnad Sydnärke inte har så många medarbetare slår enstaka medarbetares sjukfrånvaro igenom i statistiken.

Antalet anmälda arbetsskador inkl färdolycksfall och arbetssjukdomar har ökat. Antalet tillbud har ökat, främst inom barn- och utbildningsförvaltningen och beror på konsekvenserna av personal-/kompetensbrist.

Total sjukfrånvaro i %	2024	Varav	2023	Varav	2022	Varav	2021	Varav	2020	Varav
Långtidsfrånvaro = >60 dgr	Total	långtid	Total	långtid	Total	långtid	Total	långtid	Total	långtid
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,32	34,99	7,13	29,78	7,00	16,59	6,39	26,06	6,88	18,16
Förv kultur, evenemang, fritid	1,58	1,69	3,15	42,14	10,05	73,77	-	-	-	-
Samhällsbyggnad Sydnärke	8,21	52,30	5,89	5,17	8,10	50,43	5,65	61,12	1,1	-
Kommunledningsförvaltningen	4,42	-	7	50,71	6,31	2,71	6,11	8,18	7,38	16,52
Socialförvaltningen	10,74	36,10	10,34	36,27	11,50	27,29	11,07	30,78	10,81	23,83
Tekniska förvaltningen	7,78	33,95	7,66	22,97	7,00	24,29	6,61	25,85	5,67	9,74
Totalt kommunen	8,70	34,74	8,50	32,14	9,04	24,89	8,43	28,13	8,5	20,61

Sjukfrånvaro %	2024	2023
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,82	7,46
Sjukfrånvaro 30-49 år	9,03	8,02
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	8,97	9,30
Sjukfrånvaro för kvinnor	9,33	9,06
Sjukfrånvaro för män	6,44	6,59
Sjukfrånvaro för tillsvidareanst.	9,71	9,48
Sjukfrånvaro för tidsbegr. anst.	5,09	7,44
Sjukfrånvaro för deltid	15,11	14,64
Sjukfrånvaro för heltid	8,73	8,49
Totalt	8,70	8,50

Sjukdagar per anställd	2024	2023	2022	2021	2020
Barn- och utbildningsförv.	24,4	22,6	22,0	20,8	22,8
Förv kultur, even, fritid	6,1	10,7	36,7	-	-
Samhällsbyggnad Sydn.	26,8	23,0	27,3	18,8	2,8
Kommunledningsförv.	8,5	13,3	12,3	12,5	16,7
Socialförvaltningen	40,1	39,5	42,1	41,9	42,8
Tekniska förvaltningen	26,4	26,5	24,0	22,5	18
Totalt	30,8	30,2	31,4	29,6	30,7

Personal- och lönekostnad

Löner och sociala avgifter har ökat med 15,5 mkr jämfört med 2023. Det är en ökning på 2,6 % och förutom den årliga lönerevisionen beror det främst på att de sociala avgifterna ökade 2024 och den kraftiga ökningen av kommunens pensionskostnader.

2.9 Förväntad utveckling

Strategisk utredning initieras

Under 2024 utvecklades en uppdragsspecifikation till en strategisk utredning bestående av två strategiska delutredningar som genomförs under 2025.

Dessa delutredningar syftar dels till att förbättra kommunens processer inom samhällsbyggnad dels de stödfunktioner som finns kopplat till kommunledningsförvaltningen.

Delutredning 1: Organisationsöversyn av samhällsbyggnadsprocesserna

Syftet är att övergripande att effektivisera resursanvändningen och förbättra strukturen för att hantera kommunens samlade samhällsbyggnadsfrågor. Utredningen ska kartlägga nuvarande processer och resurser, identifiera hinder och överlappningar, samt jämföra arbetssättet med andra kommuner för att finna förbättringsmöjligheter.

Utredningen initieras mot bakgrund av att Lekebergs kommun för närvarande genomför en utredning som kartlägger för- och nackdelar med samhällsbyggnadsförvaltning/nämnd i egen regi kontra samarbetet inom ramen för Sydnärke (Laxå- Askersunds- och Lekebergs kommun). Utredningen ska överlämnas till kommunstyrelsen under kvartal 1 2025 och ska fungera som ett beslutsunderlag för hur och vart de olika delarna (myndighetsutövning/samhällsplanering) bäst organiseras för att uppnå effektiv handläggning som präglas av förståelse för lokala aspekter.

Parallellt med beskriven utredning är det därför lämpligt att Askersunds kommun i samråd med Laxå kommun genomför motsvarande utredning, men med ett ytterligare holistiskt perspektiv där kommunens utredning genomför en organisationsöversyn som kopplar till kommunens samtliga övergripande samhällsbyggnadsprocesser.

Delutredning 2: Förbättringsinitiativ för Kommunledningsförvaltningens stödprocesser

Utredningen ska dokumentera och analysera kommunledningsförvaltningens nuvarande stödprocesser. Den ska identifiera behov och krav från andra förvaltningar för att säkerställa att processerna är både relevanta och effektiva. Juridiska krav som påverkar dessa processer ska också identifieras. Vidare ska utredningen bedöma om vissa funktioner skulle bli mer effektiva genom centralisering. En GAP-analys behöver genomföras för att identifiera skillnader mellan det nuvarande och önskade framtida tillståndet. Slutligen ska konkreta rekommendationer och en handlingsplan föreslås.

Arbetet med ny målsättnings- och budgeteringsmodell fortsätter

Den nya målstrukturen som fastställdes under 2024 syftar till att skapa en robust och flexibel ram för kommunens arbete, där helhetsperspektiv och långsiktighet kombineras med förvaltningarnas operativa genomförande.

Kommunfullmäktige har, inom ramen för den nya strukturen, fattat beslut om övergripande målområden och strategiska mål av effektkaraktär på flera års sikt. Dessa mål fungerar som en vägledande kompass för hela kommunens utveckling och anger prioriterade områden.

Som en del av denna struktur kommer varje nämnd att ta fram nämndmål med en löptid på ett år. Dessa mål är specifikt utformade för att skapa *förflyttningar* och *initiativ* som direkt bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges långsiktiga strategiska mål. I nämndernas styrdokument ingår också de planeringsförutsättningar och ekonomiska ramar som ligger till grund för deras arbete.

En prioriterad insats under 2025 är att kommunens förvaltningar utformar sin förvaltningsplan, ett centralt verktyg för förvaltningarnas bidrag till nämndens uppsatta mål och budget. Varje förvaltning ansvarar för att operativt realisera nämndernas mål genom att:

- Konkretisera och planera aktiviteter och insatser som stödjer de beslutade nämndmålen.
- Integrera mål för den löpande verksamheten, i linje med nämndernas reglemente.
- Säkerställa organisering, resursanvändning, riskhantering och samverkan som optimerar kommunens samlade kraft.

Den nya modellen stärker inte bara kopplingen mellan långsiktiga strategiska mål och förvaltningarnas operativa arbete, utan möjliggör också en dynamisk och anpassningsbar styrning. Genom att varje nivå i strukturen bidrar till en gemensam riktning skapas en röd tråd som sträcker sig från kommunens övergripande målområden och strategiska mål till konkreta resultat i invånarnas vardag.

Fokusområden 2025

Som kommunstyrelsens nämndmål föreskriver kommer kommunledningsförvaltningen att fokusera på ett antal områden:

Totalförsvar och säkerhet

- Totalförsvarsarbete och krisberedskap: Utveckla och implementera en strategi och plan för kommunens totalförsvar och krisberedskap.

- Brottsförebyggande arbete: Skapa och genomföra en samordnad brottsförebyggande strategi för att stärka säkerheten.

Digitalisering och innovation

- Digital transformation: Initiera digitala lösningar för effektivare och tillgängligare kommunal service genom nationella initiativ (SKR :s handslag).

Näringsliv och företagande

- Företagsklimat: Utveckla en gemensam agenda förbättra företagsklimat och långsiktig tillväxt.
- Näringslivsutveckling: Stimulera innovation, kompetensförsörjning och samarbetsmiljöer.
- Etablering och expansion: Stödja företags tillgång till verksamhetsmark.

Boende och samhällsutveckling

- Attraktiv bostadsutveckling: Främja investeringar för hållbara boendelösningar.
- Övergripande planering: Säkerställa tillgång till boendemöjligheter genom prioriterad detaljplanering och exploatering.
- Stadsutveckling: Samordna och uppdatera utredningar för hållbar stadsutveckling.

Hållbarhet

- Kommunövergripande hållbarhetsprojekt: Initiera projekt för biologisk mångfald och våtmarker.
- Ekonomisk hållbarhet: Öka självfinansiering, minska extern upplåning och prioritera hållbara investeringar.

Ekonomisk styrning och resursfördelning

- Ekonomisk styrning: Förbättra budgetuppföljning och hantering av avvikelser.
- Resursfördelning: Införa en modell för tydligare politiskt prioriterad budgetfördelning.
- Prognoser och planering: Förbättra träffsäkerhet i ekonomiska prognoser.

Kommunikation och transparens

- Strategisk kommunikation: Skapa en budskapsplattform för trovärdig och enhetlig kommunikation.
- Rapporteringsstruktur: Implementera en tydlig struktur för rapportering till Kommunfullmäktige.

Personal och arbetsmiljö

- Kompetensförsörjning: Utveckla en strategisk modell för arbetsgivarvarumärke och samarbete.
- Minskad sjukfrånvaro: Förstärk chefernas hantering av frånvarofrågor och implementera hållbara arbetsmiljölösningar.

Effektivisering och service

- Medborgarservice: Utredda lösningar för effektivare service, till exempel genom ett kontaktcenter.
- Styrmodell: Implementera en sammanhållen styrmodell och tydlig målstruktur.
- Detaljplanering: Öka effektiviteten i detaljplaneprocessen.

3. Finansiella rapporter

Resultaträkning, tkr	Not	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Verksamhetens intäkter	3	220 934	209 713	380 108	374 359
Verksamhetens kostnader	4	-983 445	-947 890	-1 092 605	-1 073 620
Avskrivningar	5	-75 908	-64 487	-142 345	-94 330
Verksamhetens nettokostnader		-838 420	-802 663	-854 842	-793 591
Skatteintäkter	6	634 261	626 256	634 261	626 255
Generella statsbidrag och utjämning	7	196 019	174 353	196 019	174 353
Verksamhetens resultat		-8 140	-2 054	-24 562	7 017
Finansiella intäkter	8	6 779	6 883	2 010	1 884
Finansiella kostnader	9	-40 920	-30 080	-66 040	-50 116
Resultat efter finansiella poster		-42 281	-25 251	-88 592	-41 215
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat	10	-42 281	-25 251	-88 592	-41 215

Balansräkning, tkr	Not	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	3 625	3 770	3 829	3 910
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	1 612 364	1 507 344	2 346 473	2 237 083
Maskiner och inventarier	13	55 245	52 531	63 120	61 518
Övriga materiella anläggningstillgångar	14	1 889	49 623	2 538	108 599
Finansiella anläggningstillgångar	15	180 319	179 452	32 719	31 837
Summa anläggningstillgångar		1 853 442	1 792 720	2 448 679	2 442 947
Omsättningstillgångar					
Förråd	16	355	164	643	506
Exploateringsstillgångar	17	12 315	13 265	12 315	13 265
Kortfristiga fordringar	18	130 389	138 051	122 470	150 533
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	19	13 936	9 273	22 746	19 482
Summa omsättningstillgångar		156 995	160 753	158 174	183 786
SUMMA TILLGÅNGAR		2 010 437	1 953 473	2 606 853	2 626 733
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
Eget kapital	20				
Årets resultat		-42 281	-25 251	-88 592	-41 215
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		404 548	429 799	180 193	221 177
Summa eget kapital		362 267	404 548	91 601	179 962
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	108 577	86 086	108 767	86 257
Andra avsättningar	22	7	7	8 679	8 013
Summa avsättningar		108 584	86 093	117 446	94 270
Skulder					
Långfristiga skulder	23	1 348 094	1 276 350	2 197 846	2 108 990
Kortfristiga skulder	24	191 492	186 482	199 960	243 511
Summa skulder		1 539 586	1 462 832	2 397 806	2 352 501
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 010 437	1 953 473	2 606 853	2 626 733
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgensåtaganden	25	844 255	849 000	0	4 500
Övriga åtaganden	26	1 172	2 867	8 274	7 880
Pensionsåtaganden	27	192 748	190 246	212 294	210 651
Summa panter och ansvarsförbindelser		1 038 175	1 042 113	220 568	223 031

Kassaflödesanalys, tkr	Not	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	10	-42 281	-24 345	-88 592	-40 307
Justering för av- och nedskrivningar	5	60 817	52 556	142 345	82 398
Justering för avsättningar	21–22	23 871	17 248	23 176	17 821
Justering för ianspråktagande avsättningar	22	-1 380	-264	0	-264
Övrig justering	28	-1 100	-1 300	751	-3 044
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>39 927</i>	<i>43 895</i>	<i>77 680</i>	<i>56 604</i>
Ökning/minskning periodiserade anslutningsavgift		2 127	3 460	2 127	3 460
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		8 611	6 404	29 013	5 892
Ökning/minskning förråd	16	-191	98	-137	233
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	5 010	20 615	-43 551	2 499
Kassaflöde från löpande verksamheten		55 484	74 472	65 132	68 688
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningar		-786	-1 354	-951	-1 354
Investering i materiella tillgångar		-135 083	-226 960	-148 972	-283 024
Försäljning av materiella tillgångar		1	3 949	82	3 949
Investering i finansiella tillgångar		-6 112	-1 112	-882	-1 112
Försäljning av finansiella tillgångar		6 144	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-135 836	-225 477	-150 723	-281 541
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		195 000	244 000	329 000	544 400
Amortering av skuld		-110 000	-94 000	-248 908	-329 611
Ökning/minskning av långfristiga	15	15	15	8 763	15
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		85 015	150 015	88 855	214 804
Periodens kassaflöde		4 663	-990	3 264	1 951
Likvida medel vid årets början		9 273	10 263	19 482	17 531
Likvida medel vid årets slut		13 936	9 273	22 746	19 482

4. Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

Kommunkoncern och sammanställd redovisning

Askersunds kommunkoncern omfattar förutom kommunen även aktiebolag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande, minst 20 %. I kommunkoncernen ingår för 2024:

Askersunds Rådhus AB	100%
Askersunds bostäder AB	100%
Askersunds Industrifastigheter AB	100%
Sydnärkes Utbildningsförbund	33,46%
Sydnärkes Kommunalförbund	27,99%

En förändring av ägarandel i Sydnärkes Utbildningsförbund har skett från 33,53% till 33,46%. Andelen i kommunalförbundet har ökat från 27,42 % till 27,99 %.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett halvt prisbasbelopp. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3-5 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Avskrivningarna beräknas på tillgångarnas ursprungliga nettoanskaffningsvärde enligt rak nominell metod. En individuell bedömning av nyttjandeperioden görs för varje anläggning.

Genomsnittlig nyttjandeperiod:

- immateriella: 3-5 år
- verksamhetsfastigheter: 10-33 år
- fastigheter för affärsverksamhet: 25-50 år
- publika fastigheter: 33 år
- maskiner: 5-10 år
- inventarier: 5-10 år
- allmän markreserv: ingen avskrivning
- pågående ny-, till- och ombyggnad: ingen avskrivning
- konst: ingen avskrivning
- komponenter fastighet: 12-80 år.
- komponenter asfalt:
bärlager ingen avskrivning
slitlager 15-20 år

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringssteg där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Finansiell leasing

Finansiella avtal för leasing avseende lös och fast egendom redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen avseende leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. För fastigheter gäller detta från detta bokslut, vilket innebär att jämförelsetalen för 2023 är omräknade.

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter och periodiseras på 50 år.

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Den pensionsskuld som uppkommit efter 1998-01-01 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Beräkningarna har utförts av KPA enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Den årliga förändringen av pensionsskulden redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den finansiella delen av pensionsskuldsoökningen redovisas som en finansiell kostnad.

Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Årsarvoderade förtroendevalda får pension enligt OPF-KL. De förtroendevaldas pensionsskuld ingår i kommunens redovisning.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 47,18 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 2,5 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Interna kostnader för hyror för lokaler, vaktmästeri och kost debiteras respektive verksamhet med självkostnadspris.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling debiteras inte ut på de olika verksamheterna. Förutom för administration för VA-kollektivet.

Kommuninvest

Askersunds kommun ingick i september 2011 en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Askersunds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 096 mkr och totala tillgångar till 603 917 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 814 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 844 mkr.

Insatskapitalet i Kommuninvest ek förening avser inbetalt andelskapital. Askersunds kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2024-12-31 till 14 455 tkr.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Statsbidrag

De extra tillskott som riksdagen beslutat om i form av generella statsbidrag har intäktsredovisats i sin helhet enligt RKR R2. Vid extra generella statsbidrag redovisas dessa som jämförelsestörande post i not i RR.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och av större belopp. Som jämförelsestörande betraktas bl. a. realisationsvinster samt nedskrivning av anläggningstillgångar.

Skatter

Den preliminära slutavräkningen för år 2024 följer prognosen i SKRs cirkulär 24:56.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld är bokförd som en kortfristig skuld. Skuldförändringen bokas mot respektive verksamhet i resultaträkningen.

Not 3 Verksamhetens intäkter, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Försäljningsintäkter	6 363	5 694	6 609	6 042
Taxor och avgifter	82 329	77 381	101 050	95 146
Hyror och arrenden	58 413	44 453	107 665	101 752
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	67 670	76 631	118 532	129 119
Övriga bidrag och kostnadsersättningar	1 536	1 101	0	0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3 700	3 494	42 341	39 335
Exploateringsintäkter	0	0	0	0
Realisationsvinster	0	809	205	809
Övriga verksamhetsintäkter	923	150	3 707	2 155
Summa verksamhetens intäkter	220 934	209 713	380 108	374 358
varav jämförelsestörande poster:				
Reavinster	0	809	0	0

Not 4 Verksamhetens kostnader, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Personalkostnader exklusive pension	-557 638	-550 492	-651 643	-641 252
Pensionskostnader	-58 246	-50 064	-58 530	-50 524
Lämnade bidrag	-14 056	-15 832	-14 544	-16 535
Köp av huvudverksamhet	-155 277	-137 683	-155 471	-151 192
Lokal- och markhyror	-79 985	-67 455	-20 429	-25 267
Inköp material och varor	-2 301	-2 830	-13 899	-15 230
Bränsle, energi, vatten	-7 414	-6 988	-37 699	-34 006
Övriga tjänster	-7 050	-8 141	-13 120	-14 328
Realisationsförluster och utrangeringar	-107	-5 478	-106	-5 478
Bolagsskatt	0	0	-595	-878
Övriga verksamhetskostnader	-101 371	-102 927	-126 569	-118 931
Summa verksamhetens kostnader	-983 445	-947 890	-1 092 605	-1 073 620

Not 5 Avskrivningar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Avskrivning byggnader och mark	-49 402	-42 557	-78 976	-72 629
Avskrivning immateriella anläggningstillgångar	-932	-424	-1 027	-511
Avskrivning finansiell leasing fastighet	-15 091	-11 931	-15 091	-11 931
Avskrivning maskiner och inventarier	-10 483	-9 575	-13 179	-12 264
Nedskrivning materiella anläggningstillgångar	0	0	-34 074	3 005
Summa	-75 908	-64 487	-142 347	-94 330

Not 6 Skatteintäkter, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kommunalskatt	634 182	613 468	634 182	613 468
Slutavräkning föregående år	-2 929	3 000	-2 929	3 000
Preliminär slutavräkning innevarande år	2 135	9 041	2 135	9 041
Mellankommunal kostnadsutjämning	873	747	873	747
Summa	634 261	626 256	634 261	626 256

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Inkomstutjämningsbidrag	127 510	121 508	127 510	121 508
Kostnadsutjämningsavgift	-15 907	-17 657	-15 907	-17 657
Regleringsavgift/bidrag	35 066	26 834	35 066	26 834
Kommunal fastighetsavgift	42 035	36 160	42 035	36 160
Avgift LSS-utjämning	-255	-3 863	-255	-3 863
Generella bidrag från staten	7 570	11 371	7 570	11 371
Summa	196 019	174 353	196 019	174 353

Not 8 Finansiella intäkter, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Utdelningar på aktier och andelar	474	0	474	0
Ränteintäkter	651	927	1 361	1 774
Realisationsvinst på finansiella tillgångar	0	0	0	0
Orealiserad värdestegring finansiella instrument	174	85	174	85
Övriga finansiella intäkter	5 480	5 871	0	25
Summa	6 779	6 883	2 009	1 884

Not 9 Finansiella kostnader, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Räntekostnader	-29 821	-21 630	-54 864	-41 573
Ränta på pensionsavsättningar	-6 973	-5 291	-6 973	-5 291
Ränta på finansiell leasing fastighet	-3 455	-2 744	-3 455	-2 744
Realisationsförlust på finansiella tillgångar	-371	0	-371	0
Nedskrivning finans. anläggningstillgångar.	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-300	-415	-377	-509
Summa	40 920	-30 080	-66 040	-50 116

Not 10 Årets resultat, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-42 281	-25 251	-88 592	-41 215
Reducering av samtliga realisationsvinster	-6	-150	-6	-150
Reducering av samtliga realisationsförluster	107	5 477	107	5 477
Orealiserade vinster & förluster i värdepapper	-174	-85	-174	-85
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-42 354	-20 009	-88 665	-35 973
Balanskravsresultat från tidigare år	-14 904	-7 390	-44 374	-20 896
Användning av medel från RUR	0	12 495	0	12 495
Summa	-57 258	-14 904	-133 039	-44 374
Balanskravsresultat att reglera	-57 258	-14 904	-133 039	-44 374

Not 11 Immateriella anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	4 224	1 749	25 345	22 855
- justering ägarandel SUF	0	0	-16	14
Nyanskaffningar	786	1 354	951	1 354
Omklassificering från pågående	0	1 121	0	1 121
Utgående anskaffningsvärde	5 010	4 224	26 279	25 345
Ingående ack. Avskrivningar	-454	-30	-21 435	-20 917
- justering ägarandel SUF	0	0	11	-7
Årets avskrivningar	-932	-424	-1 027	-511
Utgående ack. Avskrivningar	-1 386	-454	-22 451	-21 435
Utgående redovisat värde	3 624	3 770	3 828	3 910
Genomsnittlig nyttjandeperiod	4,1	4,5	3,9	4,2

Not 12 Mark, byggnader och tekn. Anläggning, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	2 020 888	1 754 023	3 142 719	2 818 923
Justering ägarandel SUF	0	0	-2 956	2 168
Nyanskaffningar	119 817	215 387	189 603	269 018
Omklassificeringar från pågående	49 698	60 203	49 698	61 605
Försäljningar/utrangeringar/justeringar	-27	-8 725	-27	-8 996
Utgående anskaffningsvärde	2 190 376	2 020 888	3 379 037	3 142 719
Ingående ack. avskrivningar	-441 175	-460 787	-797 804	-717 254
Justering ägarandel SUF	0	0	1 187	-684
Årets avskrivningar	-64 494	-57 232	-94 067	-85 298
Avyttrade anläggningar, avskrivningar enligt plan	27	5 162	27	5 433
Utrangeringar/justeringar	0	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-490 550	-512 857	-890 657	-797 804
Ingående ack nedskrivningar	-688	-688	-107 832	-110 838
Årets nedskrivning	0	0	-36 142	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	938
Justering /omklassificering	0	0	2 068	2 068
Utgående justeringar	-688	-688	-141 906	-107 832
Utgående redovisat värde	1 612 364	1 507 343	2 346 474	2 237 083
Därav finansiell leasing	379 438	394 529		
Genomsnittlig nyttjandeperiod	23,8	23,4	25,4	25,7

Not 13 Maskiner och inventarier, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	135 145	132 995	176 463	173 045
-varav justering ägarandel SUF samt AKF	0	0	316	237
Nyanskaffningar	13 139	13 773	14 578	14 804
Omklassificeringar från pågående	58	0	58	0
Avgår investeringsbidrag	0	0	0	0
Avyttringar/utrangeringar/justeringar	-1 563	-11 623	-1 705	-11 623
Utgående anskaffningsvärde	146 779	135 145	189 709	176 463
Ingående ack. avskrivningar	-82 614	-84 276	-114 944	-113 736
-varav justering ägarandel SUF samt AKF	0	0	-89	-181
Avyttringar	1 562	11 237	1 623	11 237
Utrangeringar/justeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-10 483	-9 575	-13 179	-12 264
Utgående avskrivningar	-91 535	-82 614	-126 589	-114 944
Ingående justeringar	0	0	0	0
Årets justering	0	0	0	0
Utgående justeringar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	55 244	52 531	63 121	61 519
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,2	5,1	4,9	4,9

Not 14 Övriga anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående anskaffningsvärde	49 623	61 091	108 600	114 382
Nyanskaffningar	2 127	49 884	14 817	107 884
Aktiveringar/utrangeringar/justeringar	-49 861	-61 352	-120 879	-113 666
Utgående redovisat värde	1 889	49 623	2 538	108 600

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
<i>Aktier och andelar</i>				
Askersund Rådhus AB	148 150	148 150	0	0
Kommuninvest ekonomisk förening	8 008	6 897	8 008	6 897
SKL Företag AB	43	43	43	43
Övrigt	12	12	57	57
<i>Placeringar</i>				
Obligationer	23 881	24 110	23 881	24 110
<i>Långfristiga fordringar</i>	240	255	370	362
- varav föräldrakooperativet Dagslåndan	240	255	240	255
Nästa års amorteringar Dagslåndan	-15	-15	-15	-15
Uppskjutna skattefordringar	0	0	374	383
Summa:	180 319	179 452	32 718	31 837

Not 16 Förråd, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Va-lager	355	164	355	164
Övr lager	0	0	288	342
Summa:	355	164	643	506

Not 17 Exploateringstillgångar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Exploateringstillgångar, vilka är färdiga att avyttra	8 343	9 843	8 343	9 843
Tomträttsmark	3 972	3 422	3 972	3 422
Summa:	12 315	13 265	12 315	13 265

Not 18 Fordringar, kortfristiga, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kundfordringar	16 318	19 695	12 243	16 371
Statsbidragsfordringar	10 091	9 154	10 091	9 154
Skattefordringar	54 027	63 175	54 497	63 749
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	37 156	34 407	31 429	46 482
Övriga kortfristiga fordringar	12 798	11 620	14 210	14 777
Summa	130 390	138 051	122 470	150 533

Not 19 Kassa och bank, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kassa	4	4	4	4
Plusgiro	110	108	110	108
Koncernkonton	14 465	11 365	0	0
Bank	-643	-2 205	22 632	19 370
Summa	13 936	9 272	22 746	19 482

Not 20 Eget kapital, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående eget kapital	404 549	437 190	179 962	226 974
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Årets resultat	-42 281	-25 251	-88 594	-41 215
Övriga justeringar	0	-7 390	232	-5 797
Summa:	362 268	404 549	91 600	179 962

Not 21 Avsättningar till pension, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående avsättning	86 086	69 101	86 251	69 202
Pensionsutbetalningar	-2 848	-2 445	-2 876	-2 462
Nyintjänad pension	19 372	10 559	19 372	10 559
Ränte- och basbeloppsuppräknings	7 124	5 390	7 141	5 400
Ändrat livslängdsantagande	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	4 397	3 480	4 397	3 480
Övrigt	-5 554	1	-5 517	76
Utgående avsättning	108 577	86 086	108 767	86 257
<i>Aktualiseringsgrad</i>	96 %	96 %	96 %	96 %
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	0	0		
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	4	4		

Not 22 Övriga avsättningar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Redovisat värde vid årets början	7	7	8 013	7 099
Nya avsättningar	0	0	253	502
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Justering	0	0	413	412
Utgående avsättning	7	7	8 679	8 013
Varav				
avsättning till sociala fonder	7	7	7	7

Not 23 Långfristiga skulder, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023		
Tillgångsslag:						
Lån i banker och kreditinstitut	916 000	831 000	1 765 753	1 663 640		
Långfristig leasingskuld	388 974	403 228	388 974	403 228		
Investeringsbidrag	9 195	9 670	9 195	9 670		
Anslutningsavgifter	31 424	29 952	31 424	29 952		
Övriga långfristiga skulder	2 500	2 500	2 500	2 500		
Summa:	1 348 093	1 276 350	2 197 846	2 108 990		
Räntebindningstid och ränta på låneskulden						
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	1,67	1,53				
Genomsnittlig ränta	3,32 %	2,78 %				
Låneskuldens förfallostruktur	2025	2026	2027	2028	2029	2030 & senare
Kommuninvest	367 000	70 000	219 000	100 000	160 000	

Not 24 Kortfristiga skulder, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0	0	1 374	1 346
Koncernkonton	14 465	11 365	0	0
Leverantörsskulder	58 512	69 443	71 749	80 435
Semesterlöneskuld (inkl. övertid och ferielön)	32 021	32 056	36 321	36 672
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	21 423	19 562	24 238	22 519
Mervärdesskatt och punktskatter	0	0	869	807
Pensioner, avgiftsbestämd, inkl. löneskatt	23 251	22 878	26 174	25 127
Förutbetalda skatteintäkter	0	0	0	0
Periodiserade räntor	2 655	3 146	2 655	3 146
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38 922	27 847	32 765	47 201
Övriga kortfristiga skulder	243	184	3 816	26 258
Summa:	191 492	186 481	199 961	243 511

Not 25 Borgens- och ansvarsförbindelser, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
<i>Kommunägda företag</i>				
Askersunds bostäder AB	563 007	563 007		
Askersunds Industrifastigheter AB	176 050	176 050		
Askersunds Rådhus AB	20 000	20 000		
Sydnärkes kommunalförbund	21 850	22 450		
Sydnärkes utbildningsförbund	63 348	62 993		
Summa kommunägda företag	844 255	844 500		
BRA Fastigheter AB	0	4 500		
Summa totala borgensåtaganden	844 255	849 000		

Not 26 Övriga åtaganden, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Leasing lös egendom				
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	836	2 009	4 666	4 534
Senare än 1 år men inom 5 år	61	472	3 333	2 960
Senare än 5 år	0	0	0	0
Summa:	897	2 481	7 999	7 494
 Leasing lös egendom				
Finansiell leasing				
Totala minimileaseavgifter	278	392	278	392
Framtida finansiella kostnader	-3	-6	-3	-6
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	275	386	275	386
 Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	102	111	102	111
Senare än 1 år men inom 5 år	173	275	173	275
Senare än 5 år	0	0	0	0
Summa	275	386	275	386

Not 27 Pensionsåtaganden, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Ingående ansvarsförbindelse	190 246	189 521	210 651	209 016
Aktualiseringar	0	-1 977	-1 977	-1 977
Ränteuppräknig	1 026	1 018	2 731	2 731
Basbeloppsuppräknig	10 629	11 200	11 200	11 200
Övrig post	2 907	1 558	2 293	2 284
Årets utbetalningar	-12 549	-11 216	-12 745	-12 745
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	0	0
Bromsen	0	0	0	0
Löneskatt	488	142	142	142
Utgående ansvarsförbindelse	192 748	190 246	212 294	210 651
<i>Aktualiseringsgrad</i>	96 %	96 %		96 %
<i>Andel av personakterna som för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.</i>				

Not 28 Övriga justeringar, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Reaförluster/Reavinster		-235		-235
Skatt		0		0
Övriga justeringar		-1 065		-2 809
Summa:		-1 300		-3 044

Not 29 Uppllysning om upprättad särredovisning

Följande särredovisning har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

Redovisningen avser:

Va-redovisning

Upprättade särredovisningar finns tillgänglig hos Askersunds kommun.

Lagstiftning:

Lag om allmänna vattentjänster

Not 30 Kostnad för revision, tkr	Kommun 2024	Kommun 2023	Koncern 2024	Koncern 2023
Sakkunnigt biträde	-592	-608		
Förtroendevalda revisorer	-161	-187		
Total kostnad för revision	-753	-795		

5. Driftredovisning

	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunstyrelsen totalt	-186 560	-173 510	-13 050	-173 290	-167 272	-6 018
Intäkter	60 967	58 214	2 753	50 090	43 570	6 520
Kostnader	-247 527	-231 724	-15 803	-223 380	-210 842	-12 538
Kultur- och tekniknämnden	-67 100	-68 277	1 177	-60 397	-59 004	-1 393
Intäkter	109 456	102 771	6 685	101 851	97 557	4 294
Kostnader	-176 556	-171 048	-5 508	-162 249	-156 561	-5 687
Miljö- och byggnämnden totalt	-7 233	-6 998	-235	-6 564	-6 750	186
Intäkter	19 803	21 426	-1623	20 169	23 527	-3 358
Kostnader	-27 036	-27 211	-465	-26 733	-30 277	3 544
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-262 545	-263 460	915	-242 046	-239 629	-2 417
Intäkter	31 059	10 416	20 643	29 205	9 969	19 236
Kostnader	-293 604	-273 876	-19 728	-271 251	-249 598	-21 653
Socialnämnden totalt	-331 882	-318 803	-13 079	-321 043	-295 950	-25 093
Intäkter	64 645	42 857	21 788	72 287	42 131	30 156
Kostnader	-396 527	-361 660	-34 867	-393 330	-338 081	-55 249
Summa nämnder och styrelser	-855 320	-831 048	-24 272	-803 339	-768 605	-34 734
Intäkter	285 930	235 684	50 246	273 603	216 755	56 848
Kostnader	-1 141 250	-1 066 732	-74 518	-1 076 942	-985 360	-91 582
Finansförvaltningen totalt	813 040	834 956	-21 916	778 088	772 875	5 213
Intäkter	876 495	862 725	13 770	837 251	818 854	18 397
Kostnader	-63 455	-27 769	-35 686	-59 163	-45 979	-13 184
Summa finansförvaltningen	813 040	834 956	-21 916	778 088	772 875	5 213
Summa totalt	-42 281	3 908	-46 189	-25 251	4 270	-29 521
Summa intäkter	1 162 425	1 098 409	64 016	1 110 853	1 035 609	75 244
Summa kostnader	-1 204 705	-1 094 501	-110 205	-1 136 105	-1 031 339	-104 766

Kommentarer till driftredovisningen

Socialnämnden uppvisar underskott på -13 079 tkr. Totalt utgör det 4,1 % av socialnämndens tilldelade nettobudget.

Äldreomsorgen har en negativ budgetavvikelse på -3 468 tkr där både vård- och omsorgsboende, korttidsboende och hemtjänsten redovisar underskott. Inom förvaltningen har bidrag från Socialstyrelsen på ca 14,9 mkr redovisats vilket är en avsevärd sänkning jämfört med föregående år. Verksamheten inom LSS, lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade, redovisar ett underskott på -2 718 tkr. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott med ca -6 678 tkr. Det är framför allt högre kostnader för ekonomiskt bistånd men även placeringar på HVB-hem samt familjehemsvård som redovisar underskott.

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett positivt resultat 2024 på 915 tkr. Förskola och anpassad grundskola redovisar underskott med -673 tkr respektive -1 342 tkr. Övriga verksamheter visar överskott eller ingen budgetavvikelse. Störst överskott finns hos grundskolan med 838 tkr och fritidshem med 605 tkr. Nämnden har erhållit riktade statsbidrag under året på totalt 16 705 tkr.

Tekniska verksamheterna inom kultur- och tekniknämnden visar en negativ budgetavvikelse på -495 tkr mot sin tilldelade budgetram. Störst del av nettoavvikelsen noteras inom verksamheten för kommunala gator och vägar där kostnader för snöröjning samt halkbekämpning överstiger budget. Inom serviceavdelningen redovisas överskott med 1 124 tkr där stadenheten gör ett överskott på 894 tkr och måltidsproduktionen redovisar ett överskott på 229 tkr.

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid inom Kultur- och tekniknämnden uppvisar ett överskott på 1 672 tkr. Det beror framförallt på att tjänster har vakanshållits under året samt ett lägre antal ansökningar av föreningsbidrag. Högre intäkter än planerat för evenemang och konferenser bidrar också till överskottet.

Kommunstyrelsen har gjort ett underskott mot budget på -13 050 tkr. I underskottet ligger återställning av det egna kapitalet för Sydnärkes Utbildningsförbund med 12 508 tkr. För kommunstyrelsens ordinarie verksamheter visar resultatet ett underskott på -542 tkr. Orsak till detta är bland annat att uteblivna intäkter från försäljning av villatomter samt högre kostnader än planerat för fastighetsunderhåll och IT-drift.

Sydnärkes miljö- och byggnämnd redovisar ett underskott på -529 tkr varav -235 tkr av resultatet avser Askersunds kommun. Avvikelsen beror på att enheten för fysisk planering anställt extra personal för att möta ökade behov.

Finansförvaltningen redovisar ett underskott på -21 916 tkr. De finansiella kostnaderna överstiger budget med -18 334 främst beroende på att nedgången på det höga ränteläget går långsammare än planerat. Pensionskostnaderna kom att överstiga budget med -11 455 tkr främst beroende på inflationen. Även kostnader för lönerevisionen 2024 och finansiell leasing bidrar till underskottet. De kraftiga underskotten på finansförvaltningen täcks till betydande delar upp av ett förväntat bättre utfall på skatteintäkter och statsbidrag som gemensamt beräknas ge ett överskott på 20 919 tkr.

Prognossäkerhet

Verksamheterna lämnar fem gånger per år en budgetuppföljning med en prognos om resultatet vid årets slut. I den delårsrapport som lämnades per den 31 augusti 2024 pekade prognosen på ett resultat om -34,5 mkr. Utfallet för 2024 kom sedan att hamna på -42,3 mkr det vill säga 7,8 mkr sämre än delårsrapportens prognos.

Avvikelsen mellan prognos och bokslut beror främst på ökat underskott hos Sydnärkes Utbildningsförbund samt en försämrad avräkning av skatteintäkter.

Driftredovisning per verksamhet 2024, tkr

Verksamhet	Belopp	Budget	Avvikelse
Nämnd och styrelseverksamhet	-5 076	-5 489	413
Stöd till politiska partier	-590	-590	0
Revision	-753	-732	-21
Övrig politisk verksamhet	-2 027	-2 021	-6
Fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring	-8 724	-7 547	-1 177
Näringslivsfrämjande åtgärder/energirådgivning	-516	-561	45
Turistverksamhet	-1 450	-1 816	365
Gator och vägar samt parkering	-23 727	-22 602	-1 125
Parker	-5 039	-4 915	-124
Miljö och alkoholtillstånd	-4 013	-4 668	655
Räddningstjänst, försvar och samhällsskydd	-7 198	-7 152	-45
Allmän fritidsverksamhet	-1 208	-1 670	461
Stöd till studieorganisationer/allmän kulturverksamhet	-8 289	-8 549	260
Bibliotek	-6 224	-6 295	70
Musikskola	-4 226	-4 574	348
Idrotts- och fritidsanläggningar	-10 627	-10 322	-305
Ungas fritid	-1 376	-1 656	280
Öppen förskola/förskola	-74 127	-73 454	-673
Fritidshem	-23 387	-23 992	605
Förskoleklass	-8 719	-9 050	331
Grundskola/grundsärskola	-145 560	-145 948	388
Gymnasieskola/gymnasiesärskola	-82 985	-70 515	-12 470
Äldreomsorg/LSS	-252 079	-245 829	-6 250
Färdtjänst/riksfärdtjänst	-3 968	-4 100	132
Vård för vuxna med missbruksproblem	-1 952	-2 126	174
Barn- och ungdomsvård	-13 632	-9 006	-4 627
Övriga insatser till vuxna/Ekonomiskt bistånd	-6 995	-4 786	-2 209
Flyktingmottagande	-48	-648	600
Arbetsmarknadsåtgärder	-6 310	-6 970	659
Arbetsområden och lokaler	39 849	39 800	49
Kommersiell verksamhet/Bostadsverksamhet	85	-61	147
Buss-, bil- och spårbunden trafik/Sjötrafik	-284	-95	-189
Avfallshantering	-4	-11	7
Gemensamma lokaler	-58 381	-58 897	516
Gemensamma verksamheter	-125 761	-124 203	-1 558
Finansiering	813 040	834 956	-21 916
Totalt	-42 281	3 908	-46 189

6. Investeringsredovisning

	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunstyrelsen totalt	-91 549	-83 805	-7 744	-183 850	-189 333	5 483
Intäkter	7	0	7	31	0	31
Utgifter	-91 556	-83 805	-7 751	-183 881	-189 333	5 452
Kultur- och tekniknämnden totalt	-39 668	-55 664	15 996	-37 491	-54 658	17 167
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-39 668	-55 664	15 996	-37 491	-54 658	17 167
- varav VA	-29 782	-33 178	3 396	-24 203	-27 871	3 668
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-29 782	-33 178	3 396	-24 203	-27 871	3 668
Sydnärke miljö- och byggnämnd totalt	-178	-300	122	-1 535	-1 068	-467
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-178	-300	122	-1 535	-1 068	-467
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-2 579	-4 970	2 391	-4 545	-6 049	1 504
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-2 579	-4 970	2 391	-4 545	-6 049	1 504
Socialnämnden totalt	-1 896	-2 300	404	-919	-2 407	1 487
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 896	-2 300	404	-919	-2 407	1 487
Summa	-135 869	-147 039	11 170	-228 342	-253 515	25 174
Intäkter	7	0	7	31	0	31
Utgifter	-135 877	-147 039	11 162	-228 373	-253 515	25 142

Kommentarer till investeringsredovisningen

De totala investeringarna understeg budget med 11,2 mkr. Jämfört med föregående år har 92,4 % aktiverats i år mot 90,1 % 2023. Utförandegraden är mycket hög sett ur ett historiskt perspektiv. Men trots allt finns fortfarande en diskrepans mellan budgeterad investeringsvolym och utförda investeringar.

Avgiftskollektivets investeringar uppgår till 21,9 % (10,6 %) av de totala investeringarna.

Kommunstyrelsens investeringsbudget lämnar ett underskott mot budget om -7,8 mkr. Det redovisas negativa avvikelser inom de stora byggprojekt som ägs av kommunstyrelsen. Nya Närlundaskolan, Åsbro förskola och ombyggnation av Hammars skola är alla stora fleråriga projekt som överskrider sin budget 2024.

Kultur- och tekniknämnden har en positiv avvikelse på 16,0 mkr. För skattekollektivet beror det på förseningar av exploateringsprojekt, reinvestering av småbåtshamn samt ny badplats i Ämmeberg. För avgiftskollektivet beror överskottet till största del på förseningar kring investeringar i vatten- och avloppsreningsverk. Hos förvaltningen för kultur, evenemang och fritid är det i huvudsak förseningar i projekten som avser ungas fritid.

Barn- och utbildningsnämndens investeringar ligger 2 391 tkr under budget främst på grund av lägre behov av inventarieinköp till nya Närlundaskolan.

Sydnärke miljö- och byggnämnds investeringar understeg budget med -122 tkr på grund av lägre kostnader för inköp av inventarier och IT-utrustning

Socialnämndens investeringar består till största del av inventarier. Av en budget på 2,3 mkr har endast 1,9 mkr utnyttjats då behovet inte blev större.

Investeringar i koncernen

Nedan visas en sammanställning på koncernbolagens investeringar per bolag. Kommunfullmäktige har under året inte fattat några beslut om investeringar avseende koncernen.

Kommunkoncernen	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Askersunds kommun	-135 869	-147 039	11 170	-228 373	-253 515	25 142
Askersunds Rådhus AB	0	0	0	0	0	0
Askersunds bostäder AB	-4 202	0	-4 202	-6 275	0	-6 275
Askersunds Industrifastigheter AB	-7 151	0	-7 151	-53 453	0	-53 453
Sydnärkes Utbildningsförbund *1	-4 079	-4 000	-79	-3 138	-4 000	862
Sydnärkes Kommunalförbund *2	-1 129	-921	-208	-68 490	0	-68 490

1*) Avser total investeringsbudget. Askersunds andel är 33,46%.

Av årets utfall avser 2 466 tkr fastighet, 492 tkr IT och 1 121 tkr utrustning.

2*) Avser total investeringsbudget. Askersunds andel är 27,99%.

Samtliga årets investeringar avser inventarier.

För en mer detaljerad redovisning av nämndernas verksamhet och räkenskaper avseende drift och investeringar hänvisas till respektive nämnds förvaltningsberättelse för 2024

Investeringsredovisning per nämnd i kommunen

2024, tkr

Projekt	Utfall	Budget	Resultat
Närlundaskolan etapp 2	2 260	0	-2 260
Närlundaskolan markarbeten	5 956	3 205	-2 751
Åsbro förskola	25 513	21 300	-4 213
Askersund förskola	36 309	36 297	-12
Hammars skola, förskola	14 689	7 700	-6 989
Närlunda ny idrottshall	831	0	-831
Exploatering Gustavslund etapp 1 och 2	2 318	1 728	-590
Sjöängen utveckling foajé	108	121	13
Vård- och omsorgslokaler	0	1 500	1 500
Närlunda arena inventarier	368	1 000	632
Åsbro, Sågarevallen staket	110	0	-110
Investeringar enligt reinvesteringsplan 2024	2 968	8 000	5 032
Fastighetsförvärv	0	2 000	2 000
Rådhuset, ny teknik	0	370	370
Kommunens intranät	119	220	101
Evenemangstavlor	0	220	220
Rådhuset inventarier	0	100	100
Skrivare/kopiatorer	0	44	44
Totalt kommunstyrelsen	91 549	83 805	-7 744
Gator och vägar	4 855	11 042	6 187
Lek, bad och rekreation	930	6 850	5 920
Maskiner, fordon och utrustning	3 014	2 996	-18
Utrustning serviceavdelningen	1 052	1 125	73
Totalt tekniska nämnden skattekollektivet	9 851	22 013	12 162
VA-utbyggnad	3 091	8 300	5 209
Förnyelse ledningsnät	19 106	14 568	-4 538
Vatten- och avloppsverk	5 934	8 390	2 456
Maskiner och inventarier	1 651	1 920	269
Totalt tekniska nämnden avgiftskollektivet	29 782	33 178	3 396
Evenemang inventarier	35	100	65
Ungas fritid	0	373	373
Totalt tekniska nämnden kultur mm	35	473	438
Kameraövervakning Sjöängsskolan	179	250	71
Inventarier Hammar förskola	205	200	-5
Inventarier Åsbro förskola	967	500	-467
AV utrustning förskola	222	200	-22
Anslutningspunkter wifi ny förskola	146	250	104
Skrivare/kopiatorer	69	470	401
Inventarier 2024	0	1 100	1 100
Inventarier Närlundaskolan	0	2 000	2 000
Torkskåp Sjöängsskolan, anpassad grundskola	41	0	-41
AV-utrustning grundskola	326	0	-326

Möbler Sjöängsskolan	136	0	-136
Möbler Hammars skola	96	0	-96
Elevstolar Sjöängsskolan	105	0	-105
Möbler Åsbro skola	87	0	-87
Totalt barn- och utbildningsnämnden	2 579	4 970	2 391
IT-teknik äldreomsorg	65	100	35
Möbler, inventarier, inredning	417	350	-67
Verksamhetssystem	667	700	33
Fordon	0	100	100
Larm	747	900	153
Sängar och lyftar	0	100	100
Skrivare	0	50	50
Totalt socialnämnden	1 896	2 300	404
Möbler och it-utrustning nya lokaler	177	300	123
Totalt samhällsbyggnad	177	300	123
Totalt kommunen	135 869	147 039	11 170

7. Nämnder

Nämndernas bokslut redovisas som bilagor till årsredovisningen.

8. Verksamheten i bolag, förbund och gemensamma nämnder

De kommunala bolagen Askersund Rådhus AB, Askersunds bostäder AB, Askersunds industrifastigheter AB samt kommunalförbunden Sydnärkes Utbildningsförbund, Nerikes brandkår, Sydnärkes kommunalförbund och sydnärkes samordningsförbund redovisas i egna ärenden.

8.1 Taxe- & avgiftsnämnden

Översikt av verksamhetens utveckling

Kommunfullmäktige i Hallsberg, Laxå och Lekebergs kommuner beslutade under år 2003 att inrätta en gemensam nämnd för taxe- och avgiftshantering med start den 1 november 2003. Askersund gick med i juni 2005 och idag omfattar nämnden sju kommuner.

Nämndens uppgifter är att:

- Fullgöra de lagreglerade uppgifter som avtalats såsom inkomstförfrågan, inkomstregistrering, fastställande av avgift, omprövning av avgiftsbeslut, besvärshantering och dokumentation samt även kravhantering. Utöver hemtjänst- och hälso- och sjukvårdsavgifter skall även intäkter för måltider och hyror hanteras.
- Tillämpa de av kommunfullmäktige fastställda taxor samt allmänna bestämmelser, reglementen och dylikt, som ingår i nämndens ansvarsområde.
- Föra kommunernas talan i ärenden som rör den åt nämnden uppdragna förvaltningen.

Idag sköter taxe- och avgiftsnämnden 4 176 personers avgifter uppdelat på de sju medlemskommunerna, det är en ökning med 5 personer jämfört med föregående år. Kommunerna har olika stort invånarantal samt demografiska skillnader vilket kan vara en förklaring till de olika andelar som betalar lägst respektive högst hemtjänstavgift. En annan förklaring kan vara olika hyresnivåer inom kommunerna.

Händelser av väsentlig betydelse

Maxtaxan höjdes 1 januari 2024 från 2 359 kr/mån till 2 575 kr/mån.

Ekonomi

Taxe- och avgiftsnämnden gör ett nollresultat. De intäkter som inkommer i form av taxor och avgifter överförs till respektive kommun. Deltagande kommuner betalar personalkostnader och övriga driftskostnader som uppkommer inom nämnden enligt en självkostnadsfördelning i gällande avtal. Intäkterna för nämnden har ökat med 21 135 tkr jämfört med föregående år. Orsaken är främst hyresökningar.

Förväntad utveckling

Taxe- och avgiftsnämnden är ett bra exempel på hur samverkan bedrivs effektivt mellan sju kommuner med gott resultat. Nämndens uppdrag är att hantera beslutade avgifter för vård och omsorg och för personer som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Arbetet inom verksamheten har under det gångna året kretsat kring effektiviseringar och rättssäker handläggning. Under 2025 kommer kvalitetsarbetet med ständiga förbättringar att fortsätta. Ett led i arbetet är att se över möjligheten med att kunna erbjuda kunderna digitala post av bland annat avgiftsbesluten.

Verksamheten arbetar för en god beredskap att tillsammans med kommunerna göra anpassningar för att möta upp den nya socialtjänstlagen.

Informationssäkerhetsarbete som initierades under 2024 fördjupas under 2025, då vi även ser över verksamhetens robusthet och beredskap vid olika störningar.

Under 2025 kommer Taxe- och avgiftsnämnden tillsammans med leverantören Tietoevry påbörja resan med att uppdatera Procapita för att skapa en mjuk övergång till det nya gränssnittet Lifecare.

8.2 Sydnärkes lönenämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Lönenämndens uppdrag är att se till att anställda i de sex medlemskommunerna och de två kommunalförbunden får rätt lön och andra ersättningar. Medlemskommunerna som ingår i lönenämnden är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg samt Ljusnarsbergs. Kommunalförbund som köper tjänster av lönenämnden är Sydnärkes utbildningsförbund samt Sydnärkes kommunalförbund. Lönenämnden administrerar även pensioner och försäkringar för samtliga medlemskommuner och kunder. Lönenämnden utbildar medarbetare och chefer i hur man hanterar, registrerar och attesterar i lönesystemet. Totalt hanterar lönenämnden ca 8 800 löner varje månad vilket är samma som föregående år.

Lönenämnden har under 2024 digitaliserat processen kring anställningsavtal. Målet är att minska manuella underlag och även att likställa arbetsprocesserna. Arbetet stannade av i några månader under hösten då Kumla kommun utsattes för ett cyberangrepp vilket fick till följd att lönenämnden fick återgå till manuella underlag. Lönenämndens medlemskommuner har sedan tidigare arbetat fram en gemensam målbild och utifrån den har nämnden tagit fram en verksamhetsplan för 2025. Den övergripande målbilden har brutits ner i delmål och aktiviteter.

Ekonomi

Lönenämnden redovisar ett underskott på 622 tkr före resultatet balanserats. Enligt samverkansavtal för gemensam nämnd ska resultatet regleras mot medlemskommunerna senast i februari året efter verksamhetsåret. Det negativa resultatet härrör främst till kostnader för licenser.

Förväntad utveckling

Lönenämnden går mot en allt mer digitaliserad löneprocess med e-tjänster och andra digitala lösningar. Löneadministratörsrollen går i sin tur allt mer mot att bli en kontroll- och lönekonsumtsroll. När det gäller systemförvaltning går utvecklingen mot att integrationer skapas utan manuellt arbete. För att kunna använda den digitala utvecklingen till effektivisering måste nämnden likställa löneprocesserna i medlemskommunerna.

8.3 Sydnärkes IT-nämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Sydnärkes IT-nämnd är en gemensam nämnd för leverans av IT-tjänster till kommunerna Askersund, Hallsberg, Laxå och Lekeberg.

Nämndens mål är:

Ge god service och IT-drift av hög kvalitet
Ökad samverkan över kommungränserna

Uppföljning av målen för 2024 visar att nämnden delvis uppnått målen.

Händelser av väsentlig betydelse

Hög personalomsättning under första halvåret skapade utmaningar för verksamheten. Interim IT-chef rekryterades med uppdrag att förbättra arbetsmiljön och återupprätta stabiliteten. Under året slutfördes flera viktiga rekryteringar för att ersätta konsulter som tillfälligt hade stöttat verksamheten. Bland annat rekryterades IT-specialister inom nätverk och en permanent IT-chef började under hösten. I slutet av 2024 påbörjades dessutom planeringen inför en ombyggnation av IT-förvaltningens lokaler, vilket syftar till att skapa en modern och bättre arbetsmiljö.

Trots utmaningar med personalomsättning och beroende av konsulter har den tekniska infrastrukturen haft en hög tillgänglighet under 2024. Under slutet av året påverkades verksamheten av en cyberattack som drabbade en närliggande kommun. Attacken hade en indirekt effekt på tillgängligheten för flera verksamhetssystem inom Sydnärkes kommuner. Flera säkerhetsåtgärder implementerades omgående för att säkerställa en säker och pålitlig IT-infrastruktur. Det höga antalet pågående ärenden kvarstår som en utmaning och kräver fokus under 2025.

Under 2024 påbörjades flera viktiga initiativ, bland annat hantering av telefoner, uppgradering av datorer till Windows 11

samt en omfattande översyn av IT-utrymmen. Under hösten togs ett nytt grepp om flytten av teknisk infrastruktur och arbetsuppgifter från bildningsförvaltningen (BIF) i Hallsberg till IT. Flytten planeras att genomföras sommaren 2025. Arbetet med att etablera förvaltningsobjekt enligt samverkansmodellen har varit eftersatt under året. En nystart under hösten ledde till att flera objektplaner för 2025 fastställdes. Samtal har även inletts för att etablera resterande objekt.

Ekonomi

Årets resultat för Sydnärkes IT-nämnd visar ett underskott med 852 tkr. Nämnden budgeteras och redovisas som en enhet, där eventuellt över- eller underskott fördelas mellan medlemskommunerna. Underskottet för 2024 fördelas ut enligt nyckeln för invånarantal. Askersunds del av underskottet för 2024 blir 233 tkr.

Vakanser inom personalen utgör ett överskott på personalkostnaderna för 2024, vilket motverkas av att kostnader för tjänsteköp blev 1 648 tkr högre än budgeterat då konsulter täckt upp för vakanserna. Kostnaderna för datakommunikation har ökat under 2024 vilket avser Telia WAN, främst då verksamheterna ställer högre krav på snabb internetaccess samt att det sker utbyggnation av Telias WAN.

Ett underskott redovisas även för licenser och serviceavtal. Framförallt är det fortsatt höga kostnader för M365-licenser, vilka också blivit fler.

Kapitalkostnaderna utgör ett överskott 2024. Av den totala investeringsbudgeten på 11 334 tkr är 12 486 tkr förbrukat per 241231.

Förväntad utveckling

Under 2025 kommer IT-förvaltningen att prioritera pålitlig och säker IT-drift med hög servicekvalitet. Fokus ligger på att stärka samverkan genom att etablera fler förvaltningsobjekt tillsammans med verksamheterna, förbättra uppföljningen av användarnöjdheten och fortsätta IT-säkerhetshöjande insatser såsom att hantera alla telefoner och implementera tekniska lösningar. En viktig del av arbetet blir att slutföra pågående uppdrag och säkerställa en budget i balans.

8.4 Sydnärkes överförmyndarnämnd

Översikt av verksamhetens utveckling

Sydnärkes överförmyndarnämnd arbetar med tillsyn över godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. I arbetet ingår utredningar, ekonomisk granskning, rekryteringar, utbildningar samt att stödja ställföreträdare. Medlemskommunerna som ingår i Sydnärkes överförmyndarnämnd är Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå och Lekeberg. Överförmyndarkansliet finns i Kumla kommun, som är värdkommun för den gemensamma nämnden.

Överförmyndarnämnden har haft ett högt inflöde av nya ärenden. Ärendemängden ökade med närmare 6 % 2024, vilket inneburit en hög arbetsbelastning i verksamheten.

Händelser av väsentlig betydelse

Granskning av årsräkningar har på grund av den höga arbetsbelastningen tagit längre tid än planerat. För att öka kvaliteten men samtidigt öka effektiviteten i granskningen har nämnden under året påbörjat ett nytt granskningssätt. Istället för att välja ut ett antal för fördjupad granskning så granskas alla på samma sätt. En månad djupgranskas och i övrigt fokuserar man på riskposter och informationen bakom siffrorna.

Nämnden genomförde under hösten en rekryteringskampanj med en kort film och informationsmaterial. Under en period ledde kampanjen till fler intresseanmälningar, vilka därefter sjunkit igen.

Under året har nämnden lyckats hitta ställföreträdare till alla huvudmän. Det är dock svårt att rekrytera gode män och förvaltare. Sedan ett år tillbaka erbjuds mentorer till nya gode män och förvaltare, vilket visat sig fungera bra.

Länsstyrelsen har granskat nämndens arbete och kommit fram till att den bedriver en väl fungerande verksamhet. De lyfter fram arbetet med rekrytering och mentorskap som positivt och framhåller vikten av tillräckliga resurser för att hinna med granskningen inom rimlig tid.

Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 218 tkr före resultatet balanserats. Enligt överenskommelse om gemensam överförmyndarnämnd ska resultatet balanseras över till nästkommande år och sedan justeras mot medlemskommunerna senast före februari månads utgång. Överskottet för året beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Förväntad utveckling

Ökningen av både antal ärenden och komplexiteten i många ärenden gör att det troligen kommer att bli allt svårare att hitta tillräckligt med ställföreträdare framöver. För att kunna ge alla huvudmän den hjälp de behöver krävs fokus på rekrytering av ställföreträdare. Utifrån nämndens erfarenheter och samverkan med andra överförmyndarverksamheter är nyckeln till lyckad rekrytering att ta väl hand om befintliga ställföreträdare som sprider ordet och attraherar nya.

Nämnden arbetar med att utveckla granskningsprocessen för att skifta fokus från siffergranskning till den faktiska förvaltningen av ärendena. Under 2025 sker fortsatt utveckling av den nya granskningsmodellen.

Det digitala redovisningssystemet har legat nere sedan cyberattacken mot Kumla kommun vilket sannolikt innebär merarbete då ställföreträdare behöver lämna årsräkningar för 2024 i pappersform.